

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky (PEF)

Diplomová práce

**Trend vývoje ploch pozemků určených k plnění funkcí
lesa v Plzeňském kraji v období let 2007 – 2016**

Bc. Karel Novák

© 2018 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Karel Novák

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Trend vývoje ploch pozemků určených k plnění funkcí lesa v Plzeňském kraji v období let 2007 – 2016

Název anglicky

The development trend of areas of land intended to fulfill forest functions in the Pilsen region in the period 2007 – 2016

Cíle práce

Cílem diplomové práce je statistické zjištění trendů změn ploch lesních pozemků zařazených pod ochranu „pozemek určený k plnění funkcí lesa (PUPFL)“ v Plzeňském kraji mezi lety 2007 až 2016. V rámci zjišťování současně ověřit a porovnat údaje sekundárního zdroje – oficiální data Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, s primárními údaji získanými vlastním šetřením dat poskytnutých orgány státní správy lesů. Práce si klade za cíl také zhodnocení finančních přínosů za odnětí pozemků z pozemků určených k plnění funkcí lesa pro obce a pro státní fond životního prostředí.

Metodika

Statistické soubory dat budou získány z hotových souborů dat Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, které budou komparovány s daty z provedeného vlastního šetření v rámci příslušných ORP a KÚ. Získané datové soubory budou analyzovány pomocí standardních statistických metod.

Doporučený rozsah práce

cca 80 stran

Klíčová slova

statistika, odnětí, lesní pozemek, zalesnění, PUPFL, cena

Doporučené zdroje informací

Celní úřad pro Plzeňský kraj – Územní pracoviště v Plzni

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. KATEDRA STATISTIKY, – KÁBA, B. – SVATOŠOVÁ, L. *Statistické metody I.* V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2007. ISBN 978-80-213-1672-0.

ČESKO. MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. MZE: Ministerstvo zemědělství [online]. © 2009-2016 Ministerstvo zemědělství [cit.]. Dostupné z: <http://eagri.cz/>

ČESKO. Vyhláška č. 77 Ministerstva zemědělství ze dne 18. března 1996 o náležitostech žádosti o odnětí nebo omezení a podrobnostech o ochraně pozemků určených k plnění funkcí lesa. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2017 [cit. 20. 2. 2017]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1996-77#p1>

ČESKO. Zákon č. 289 ze dne 3. listopadu 1995 o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky. 1995, částka 76, s. 3946-3967.* © 2016 Ministerstvo vnitra České republiky [cit.]. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/> ...

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. 2015. Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2014. Praha: Ministerstvo zemědělství, ISBN 978-80-7434-242-4

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. 2016. Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2015. Praha: Ministerstvo zemědělství, ISBN 978-80-7434-324-7

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. 2017. Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2016. Praha: Ministerstvo zemědělství

Státní správa lesů (MZe, KÚ Plzeňský kraj, ORP – Plzeňský kraj)

Předběžný termín obhajoby

2018/19 ZS – PEF (únor 2019)

Vedoucí práce

RNDr. Jan Grosz

Garantující pracoviště

Katedra statistiky

Elektronicky schváleno dne 12. 2. 2018

prof. Ing. Libuše Svatošová, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 20. 2. 2018

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 05. 11. 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "**Trend vývoje ploch pozemků určených k plnění funkcí lesa v Plzeňském kraji v období let 2007 – 2016**" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 23.11.2018

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval vedoucímu diplomové práce, RNDr. Janu Groszovi za odborné vedení, cenné rady a podnětné připomínky, které mi poskytl. Také bych chtěl poděkovat pracovníkům státní správy lesů Krajského úřadu Plzeňského kraje a obcí s rozšířenou působností, náležejících do Plzeňského kraje, za poskytnuté informace.

Trend vývoje ploch pozemků určených k plnění funkcí lesa v Plzeňském kraji v období let 2007 – 2016.

Abstrakt

Diplomová práce má poskytnout přehledný a ucelený pohled na stav a vývoj rozlohy lesních pozemků se způsobem ochrany pozemek určený k plnění funkcí lesa (dále také „PUPFL“) v Plzeňském kraji. Analyzovat získané informace o vykazovaných hodnotách výměr pozemků určených k plnění funkcí lesa Českým statistickým úřadem, státní správou lesů na úrovni ústředního orgánu (Ministerstva zemědělství) a místní příslušnosti (Krajského úřadu Plzeňského kraje a obcí s rozšířenou působností). Další informace, poskytnuté Celním úřadem pro Plzeňský kraj - příjmy z poplatků za trvalé odnětí pozemků určených k plnění funkcí lesa, jsou hodnoceny podle jejich výše a dělení. V práci jsou uvedena data získaná na základě sekundárních zdrojů i primárních šetření. Pomocí statistických metod je provedeno vyhodnocení takto získaných dat.

Navržená řešení by měla zjednodušit a precizovat další zpřesňování katastru nemovitostí a tím i zefektivnit práci veřejné správy i veřejnosti.

Na základě této práce si můžeme utvořit nový pohled na problematiku lesního hospodářství, které zahrnuje nejen produkční funkci lesa, ale i funkci mimoprodukční, která je v současné době čím dál víc spojována s ochranou životního prostředí.

Klíčová slova: statistika, lesní pozemek, zalesnění, odnětí, katastr nemovitostí, poplatek

The development trend of areas of land intended to fulfill forest functions in the Pilsen region in the period 2007 - 2016

Abstract

The diploma thesis is to give a clear and comprehensive view of the state and development of the forest land with the method of protection of the plot intended to fulfill the functions of the forest ("PUPFL") in the Pilsen region. Analyze the obtained information on the reported values of the land plot intended to fulfill the functions of the forest by the Czech Statistical Office, the state administration of forests at the level of the central authority (Ministry of Agriculture) and the local jurisdiction (Regional Authority of the Pilsen Region and municipalities with extended competence). Further information provided by the Customs Office for the Pilsen Region - income from fees for the permanent removal of land intended for the performance of forest functions is assessed by their amount and division. The work includes data obtained from secondary sources as well as from primary surveys. Using statistical methods, an evaluation of the data thus obtained is performed.

The proposed solutions should simplify and clarify the further refinement of the cadastre, thus making the work of public administration and the public more efficient.

On the basis of this work, we can create a new perspective on the issue of forest management, which includes not only the production function of the forest but also the non-production function, which is increasingly associated with the protection of the environment.

Keywords: statistics, forest land, afforestation, withdrawal, cadastre of real estate, fee

Obsah

1 Úvod.....	10
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce.....	12
2.2 Metodika.....	13
2.2.1 Sběr sekundárních dat.....	13
2.2.2 Sběr primárních dat	13
2.2.3 Analýzy získaných dat.....	14
2.2.4 Hodnocení a návrh řešení	17
3 Teoretická východiska	18
3.1 Charakteristika Plzeňského kraje.....	18
3.2 Evidence lesních pozemků	18
3.2.1 Historie	18
3.2.2 Současnost	19
3.3 Pojmosloví.....	20
3.3.1 Lesní zákon.....	20
3.3.2 Katastrální zákon	22
3.3.3 Zákon o pozemkových úpravách.....	23
3.4 Státní správa lesů	23
3.5 Podklady pro zpracování práce.....	24
4 Vlastní práce	26
4.1 Statistické soubory.....	26
4.1.1 Český statistický úřad	26
4.1.2 Ministerstvo zemědělství.....	27
4.1.3 Kraj, Obce s rozšířenou působností.....	28
4.1.4 Celní úřad pro Plzeňský kraj	30
4.1.5 Posouzení relevantnosti statistických souborů	31
4.2 Analýza statistických souborů	32
4.2.1 Absolutní a relativní charakteristiky.....	32
4.2.1.1 Změny ploch PUPFL	32
4.2.1.2 Bazický a řetězový index.....	35
4.2.2 Charakteristiky polohy	36
4.2.3 Modely časové řady (trendy).....	36
4.2.3.1 Model časové řady statistického souboru ČSÚ	37
4.2.3.2 Model časové řady statistického souboru MZe	38

4.2.3.3	Model časové řady statistického souboru KÚ a ORP	40
4.2.3.4	Model časové řady statistického souboru CúPk	41
4.2.4	Trvalé odnětí z PUPFL	41
5	Hodnocení a návrh řešení.....	43
5.1	Hodnocení získaných poznatků z analýz.....	43
5.2	Hodnocení celkového stavu.....	49
5.3	Návrh řešení.....	57
5.3.1	Legislativní změny	58
5.3.2	Registr rozhodnutí státní správy lesů o změnách pozemků PUPFL.....	60
5.3.3	Směrnice o postupu při zadávání změn do registru PUPFL.....	62
6	Závěr.....	65
7	Seznam použitých zdrojů	68
8	Přílohy	71
8.1	Příloha A Dotazník výkazů PUPFL – KÚ a ORP	72
8.2	Příloha B Dotazník výše poplatků za trvalé odnětí z PUPFL - CúPk	73
8.3	Příloha C Plzeňský kraj - změny výměr PUPFL – KÚ, ORP.....	74
8.4	Příloha D Plzeňský kraj – poplatky z odnětí	75
8.5	Příloha E Plzeňský kraj – mapová část.....	76
8.6	Příloha F Ukázka map katastru nemovitostí, pozemkového katastru.....	79
8.7	Příloha G Seznam použitých zkratk	80

Seznam obrázků

Obrázek č. 1 - Skutečná změna plochy lesa a lesnatosti.....	54
Obrázek č. 2 - Plocha lesa a lesnatost	54

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 - Plzeňský kraj, celková výměra pozemků PUPFL (ČSÚ)	26
Tabulka č. 2 - Plzeňský kraj, celková výměra pozemků PUPFL (MZe)	27
Tabulka č. 3 – Česká republika, celková výměra pozemků PUPFL (MZe)	27
Tabulka č. 4 – Meziroční změna, pozemky PUPFL, Plzeňský kraj (KÚ, ORP)	29
Tabulka č. 5 – Poplatky za trvalé odnětí z PUPFL	30
Tabulka č. 6 – Meziroční změny PUPFL, rozdíl ve výkazech	33
Tabulka č. 7 – Meziroční změny PUPFL (součet).....	33
Tabulka č. 8 – Meziroční změny PUPFL kumulativně	34

Tabulka č. 9 – Bazický a řetězový index	35
Tabulka č. 10 – Charakteristiky polohy	36
Tabulka č. 11 – Poplatky za trvalé odnětí z PUPFL (podle příjemců)	42

Seznam grafů

Graf č. 1 - Plocha pozemků pod ochranou PUPFL v Plzeňském kraji.....	28
Graf č. 2 - Meziroční změna ploch pozemků pod ochranou PUPFL v Plzeňském kraji ...	29
Graf č. 3 - Zaplacené poplatky za trvalé odnětí z PUPFL v Plzeňském kraji (celkové) ...	31
Graf č. 4 - Meziroční změna ploch pozemků pod ochranou PUPFL v Plzeňském kraji ...	33
Graf č. 5 - Rozdíl meziroční změny mezi KÚ, ORP a MZe.....	34
Graf č. 6 - Plochy pozemků PUPFL v Plzeňském kraji kumulativně za období 2007 až 2016.....	34
Graf č. 7 - Indexy změn výměr PUPFL v Plzeňském kraji	36
Graf č. 8 - Plocha pozemků pod ochranou PUPFL v Plzeňském kraji (ČSÚ)	37
Graf č. 9 - Plocha pozemků pod ochranou PUPFL v Plzeňském kraji (MZe)	38
Graf č. 10 - Plocha pozemků pod ochranou PUPFL v ČR	39
Graf č. 11 - Meziroční změna ploch pozemků pod ochranou PUPFL v Plzeňském kraji .	40
Graf č. 12 - Zaplacené poplatky za trvalé odnětí z PUPFL v Plzeňském kraji (celkové) .	41
Graf č. 13 - Příjem z poplatků za trvalé odnětí z PUPFL v Plzeňském kraji podle konečných příjemců	42

1 Úvod

Les je místo, které má člověk rád, obdivuje ho, potřebuje a hojně využívá jeho produkty. Lesy nejsou jen místem rekreace, primárně slouží jako zásobárna vody a čistička vzduchu, formují obraz krajiny a zachovávají úrodnost půdy. Lesy jsou současně odkazem předků a závazkem potomků. Anž si to připouštíme, jsou lesy důležitou složkou hodnoty našich životů, které se nechceme zřít.

Lesní pozemky měly pro lidstvo od počátku významnou úlohu a byly důležitou složkou životního prostředí. Kromě poskytování základní suroviny, vytvářel les dlouhodobě primární podmínky přežití. Postupně se lidstvo naučilo lesní ekosystém úmyslně ovlivňovat cíleným intenzivním lesním hospodařením.

Tato práce nazvaná Trend vývoje ploch lesních pozemků v Plzeňském kraji v období let 2007 – 2016, se zabývá oblastí národního bohatství, která je, ač si to řada z nás neuvědomuje, významnou a nedílnou součástí našeho života. V posledních letech se objevuje v médiích a odborných publikacích řada názorů, že lesy, potažmo lesní pozemky, mají z dlouhodobého hlediska plošně rostoucí tendenci. Obsahem této práce je ověření těchto mínění pomocí statistických metod a zjištění skutečností, zda statistická evidence lesních pozemků vychází z reálných podkladů.

Vzhledem k tomu, že pracuji jako odborný pracovník státní správy lesů na ORP Nýřany v Plzeňském kraji, i pro relativně vysokou míru lesnatosti kraje, byla k zmapování situace vybrána právě oblast Plzeňského kraje, kde lesnatost PUPFL dosahuje míry 40,5 %, tj. lesnický využívaná porostní půda zaujímá 303.208,0 ha, a celková plocha pozemků určených k plnění funkcí lesa dosahuje 310.088,0 ha.¹

Obyvatelé naší země mají k lesům silný citový vztah. Je proto přirozené, že lesníci v současnosti usilují o komplexní, všestranný a intenzivní přístup k péči o les, jejímž cílem je vyvážené a trvalé plnění jeho tří základních skupin funkcí: ekologických, ekonomických a sociálních.²

Práce se zabývá jedním z pilířů lesního hospodářství, kterým je rozloha lesních pozemků. Potřeba evidence lesa a lesních pozemků je spojena s vlastnictvím a nutností daňových povinností již od 12. resp. 13. století. Protože jen za předpokladu známých

¹ *Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2016.*, s. 47

² [AUTORSKÝ KOLEKTIV JAROMÍR VAŠÍČEK ... ET AL.], . *Národní inventarizace lesů v České republice*, s. 17

skutečností o rozloze a množství zásoby dřeva, lze hospodařit s péčí řádného hospodáře a zároveň odhadovat přínosy pro vlastníky a pro společnost.

Vše, co ovlivňuje přirozenou evoluci lesa, směřuje k nepřetržitým proměnám jejich stavu, což můžeme primárně sledovat na rozloze lesní půdy. Tyto informace jsou podkladem pro aktuální i budoucí hospodaření, a současně podstatné jako podklady pro rozhodovací postupy státní správy, vlastníky pozemků i veřejnost.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je statistické zjištění trendů změn ploch lesních pozemků zařazených pod ochranu „pozemek určený k plnění funkcí lesa (dále také „PUPFL“)“ v Plzeňském kraji mezi lety 2007 až 2016. V rámci zjišťování současně ověřit a porovnat údaje sekundárního zdroje – veřejná data Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, zpracovaná pro oficiální statistiky Ministerstva zemědělství, s primárními údaji získanými vlastním šetřením dat poskytnutých orgány státní správy lesů v rámci Plzeňského kraje. Práce si současně klade za cíl zhodnocení finančních přínosů za odnětí pozemků z pozemků určených k plnění funkcí lesa pro obce a pro Státní fond životního prostředí.

Při výkonu státní správy lesů v rámci Plzeňského kraje byl shledán nesoulad různých výstupů z databází katastru nemovitostí (KN), Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem (ÚHÚL), státní správy lesů v přenesené působnosti obcí s rozšířenou působností (ORP) a kraje (KÚ). Rozdíly jsou nejen v plochách pozemků, ale i v označení druhu pozemků. Můžeme se proto domnívat, že zde zřejmě chybí koncepce, která bude zajišťovat jasné, jednotné výsledky evidence lesních pozemků. Práce by měla posoudit míru zjištěných rozdílů a statisticky podchytit nesoulady v evidenci. V návaznosti na výsledky, pak navrhnout řešení situace, které by přineslo zjednodušení a zpřesnění dosavadního stavu v evidenci lesních pozemků.

Práce má ambice pomoci zefektivnit činnosti státní správy lesů, zpřesnit podklady pro další národní inventarizace lesů a umožnit tvorbu kvalitnějších podkladů pro lesní hospodářské plány (LHP) a lesní hospodářské osnovy (LHO).³

V neposlední řadě bych rád výstupy této práce poskytl jako podklad pro jednání o připravované novele nebo nové podobě lesního zákona, ve kterém by mohla být nově upravena povinná evidence lesních pozemků spolu s legislativními úpravami navazujících zákonů, jako je například zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.

³ Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), § 24, § 25

2.2 Metodika

Teoretická východiska této práce byla vypracována na podkladě známé odborné literatury, oficiálních internetových stránek organizací a úřadů zajímajících se tímto tématem, a legislativních norem.

2.2.1 Sběr sekundárních dat

Prvotním krokem, bylo zjištění dat pro formulaci statistických souborů rozlohy PUPFL prostřednictvím veřejné databáze Českého statistického úřadu a statistických ročenek vydávaných Ministerstvem zemědělství.

2.2.2 Sběr primárních dat

Pro ověření sekundárně získaných dat bylo využito dotazníkového šetření. Krajskému úřadu Plzeňského kraje, Odborům životního prostředí obcí s rozšířenou působností Městských úřadů Blovice, Domažlice, Horažďovice, Horšovský Týn, Klatovy, Kralovice, Nepomuk, Nýřany, Přeštice, Rokycany, Stod, Stříbro, Sušice, Tachov a Odboru životního prostředí Magistrátu města Plzně, byl zaslán dotazník uvedený v Příloze A, v němž odpovědný pracovník zaznamenal změny ploch PUPFL, které byly provedeny na základě rozhodnutí vydaných státní správou lesů, dle jednotlivých let 2007 – 2016. Jedná se o rozhodnutí „prohlášení za PUPFL“, rozhodnutí „v pochybnostech“ a „trvalé odnětí z PUPFL“. Šetření probíhalo od října do prosince 2017, a byl z něj vypracován stručný přehled uvedený v Příloze C.

Dalším šetřením, pomocí dotazníku uvedeným v Příloze B, bylo zjištění výše poplatků, které bylo žadateli o trvalé odnětí z ochrany pozemků určených plnění funkcí lesa, na základě rozhodnutí státní správy lesů, zapláceno. Tento dotazník byl zaslán Celnímu úřadu pro Plzeňský kraj, který výše uvedený poplatek ze zákona přijímá. Do něj byla zaznamenána výše celkových příjmů za trvalé odnětí dle jednotlivých let přijetí. Sledované období bylo totožné, tj. 2007 – 2016. Získaná data ze dne 27. 12. 2017, jsou součástí Přílohy D.

Všechny dotazníky zaslané respondentům byly navraceny vyplněné, s formálním potvrzením správnosti a jsou tedy považované za relevantní.

2.2.3 Analýzy získaných dat

Po získání příslušných základních statistických souborů, které jsou tvořeny všemi uvažovanými hodnotami sledovaných statistických veličin, bylo přikročeno k jejich analýze, při které bylo využito programu Excel. V programu Excel byly použity vlastní tabulky a pro větší názornost bylo užito grafů (histogramů), pro polygon kumulativních četností bylo využito Lorenzovy křivky. Pro přehledné hodnocení a splnění cílů práce bylo nutné zjistit změny jevů v čase aplikací elementárních charakteristik časových řad.

Absolutní charakteristiky

Meziroční změna ploch PUPFL (absolutní přírůstky) – u statistického souboru dat MZe zjistit meziroční přírůst, či úbytek ploch PUPFL získáním rozdílu vykazovaného ke konci jednotlivého kalendářního roku a roku předchozího. U KÚ a ORP jsou meziroční změny dány přímo z dotazníkového šetření.

$$dy_t = y_t - y_{t-1} \quad t = 2, 3, \dots, n. \quad (1)$$

Kde y_t je hodnotou za příslušný rok, dy_t je meziroční změna daného roku.

(Svatošová, Kába, 2012⁴)

Celková změna ploch PUPFL – dána součtem všech meziročních změn za sledované období, tj. 2007 – 2016. Vyjádření také jako kumulativní plocha PUPFL, kterou vykazuje Ministerstvo zemědělství a Krajský úřad společně s obcemi s rozšířenou působností.

$$dy = dy_1 + dy_2 + dy_3 + \dots + dy_{10} \quad (2)$$

(vlastní, Svatošová, Kába, 2012⁵)

Rozdíl hodnot vykazovaných na základě rozhodnutí KÚ a ORP na straně jedné, a na straně druhé hodnot vykazovaných MZe. Základem pro hodnoty rozdílů byla brána meziroční změna ploch.

⁴ SVATOŠOVÁ, Libuše a Bohumil KÁBA. *Statistické metody II.*, s. 39

⁵ SVATOŠOVÁ, Libuše a Bohumil KÁBA. *Statistické metody I.*, s. 45

Relativní charakteristiky

Procentuální vyjádření rozdílu (% vůči r. 2006) – podíl vypočtených změn ploch PUPFL k hodnotám vykazovaným MZe v roce 2006.

$$\text{koef. } K_{MZe} = (100 * dy_{MZe}) / y_{MZe, 2006} \quad (3)$$

$$K_{(KÚ, ORP)} = (100 * dy_{(KÚ, ORP)}) / y_{MZe, 2006}$$

Kde **K** je vyjádřený podíl. (vlastní, 2018)

Řetězový index (koeficient růstu) – stanoven jako podíl příslušné hodnoty plochy PUPFL v daném roce ku ploše PUPFL roku předcházejícího. Hodnoty vycházejí z celkové plochy PUPFL daného roku.

$$k_t = \frac{y_t}{y_{t-1}} \quad t = 2, 3, \dots, n. \quad (4)$$

Kde y_t je hodnotou za příslušný rok. (Svatošová, Kába, 2012³)

Bazický index – posouzení ukazatelů v časové řadě, stanoven poměrem příslušné hodnoty plochy PUPFL v daném roce ku ploše PUPFL srovnávacího roku. V našem případě jde o srovnávací rok 2007. Hodnoty vycházejí z celkové plochy PUPFL daného roku.

$$b_t = \frac{y_t}{y_0} \quad t = 1, 2, 3, \dots, n. \quad (5)$$

Kde y_0 představuje hodnotu srovnávací (bázi), a y_t hodnotu za příslušný rok.

(PEF ČZU, 2015)

Charakteristiky polohy

Aritmetický průměr - který představuje podíl celkové změny ploch PUPFL k počtu sledovaných období, tj. 10.

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n} \quad (6)$$

Kde x_i jsou měřené hodnoty, a n je celkový počet měření.

(Svatošová, Kába, 2012⁶)

⁶ SVATOŠOVÁ, Libuše a Bohumil KÁBA. *Statistické metody I.*, s. 49

Medián, jako prostřední prvek vzestupně uspořádaného souboru dat, který rozděluje počet hodnot na dvě poloviny. Medián rozděluje soubor tak, že 50 % hodnot je menších než medián a 50 % je větších nebo rovno mediánu. V našem případě jde o neroztříděný soubor, vzestupně uspořádaný.

$$\tilde{x} = \begin{cases} x_{(\frac{N+1}{2})} & \text{pro } N \text{ liché} \\ \frac{1}{2} \cdot (x_{(\frac{N}{2})} + x_{(\frac{N+1}{2})}) & \text{pro } N \text{ sudé} \end{cases} \quad (7)$$

Kde x jsou měřené hodnoty a N je rozsah souboru.

(Svatošová, Kába, 2012 ⁷)

Modely časových řad

V této práci jsou k dispozici neperiodické časové řady, pro které musíme vystihnout základní tendence jejich vývoje, neboli trendu. Časová řada bude „vyrovnána“ pomocí analytického vyrovnávání funkce času o známém analytickém tvaru – vyrovnávací křivkou. Trendové funkce musí být z matematického hlediska jednoduché, což představuje minimalizaci počtu členů v rovnici, minimální možnou mocninu argumentu, linearitu v parametru, spojitost a minimální počet extrémů a inflexních bodů. Těmto požadavkům nejlépe odpovídá, a zároveň pro práci uvažuje, vyrovnávací křivka:

lineární $T_t = a + b \cdot t$ (8)

kvadratická $T_t = a + b \cdot t + c \cdot t^2$ (9)

logaritmická $T_t = a + b \cdot \log(t)$ (10)

exponenciální $T_t = a \cdot b^t$ (11)

mocninná $T_t = a \cdot t^b$ (12)

Kde T_t je proměnná funkce v čase t . (Svatošová, Kába, 2012 ⁸)

Vhodný výběr výše uvedené trendové funkce je podmíněn znalostí minulého vývoje sledovaných veličin a objektivních tendencí vývoje veličin v budoucnu. Pro práci bude využito syntetického popisu stupně shody modelu s empirickými údaji – indexu

⁷ SVATOŠOVÁ, Libuše a Bohumil KÁBA. *Statistické metody I.*, s. 50

⁸ SVATOŠOVÁ, Libuše a Bohumil KÁBA. *Statistické metody II.*, s. 44

determinace R^2 (I^2). Index determinace je bezrozměrné číslo, pohybující se v intervalu od nuly do jedné. Čím více se číslo blíží k jedné, tím více a přesněji model popisuje zkoumaný jev, a naopak.

$$I^2 = 1 - \frac{\sum_{t=1}^n (y_t - y'_t)^2}{\sum_{t=1}^n (y_t - \bar{y})^2} ; \quad 0 \leq I^2 \leq 1 \quad (13)$$

(Svatošová, Kába, 2012⁹)

Rozložení poplatků za trvalé odnětí z PUPFL – na základě hodnot celkových příjmů poplatků na účet CúPk za jednotlivé roky, se vypočítá 40 % jako příjem obcím a 60 % jako příjem Státnímu fondu životního prostředí. Toto rozložení vyplývá z lesního zákona.¹⁰

2.2.4 Hodnocení a návrh řešení

Bude využito úsudku na základě hodnot z analýz, znalosti praxe státní správy lesů, včetně znalostí legislativy a legislativních výkladů Ministerstva zemědělství. Návrh opatření k dosažení zjednodušení a zpřesnění výkazů bude vycházet ze strategických cílů elektronizace a „otevírání“ veřejné správy (e-Government).

⁹ SVATOŠOVÁ, Libuše a Bohumil KÁBA. *Statistické metody II.*, s. 47

¹⁰ Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), § 17 odst. 4

3 Teoretická východiska

3.1 Charakteristika Plzeňského kraje

Plzeňský kraj leží na jihozápadě Čech a je svou rozlohou, 7.649 km², třetím největším krajem České republiky. Značná rozmanitost přírodních podmínek je způsobena především reliéfem kraje. Z geografického hlediska lze Plzeňský kraj rozdělit na dominantní pásmo pohraničního pohoří – Český les a Šumavu a dále Plzeňskou pahorkatinu a Brdskou vrchovinu. V jednotlivých částech kraje se hydrologické, klimatické a geologické podmínky značně liší.

Lesní hospodářství se může v Plzeňském kraji pochlubit dostatečnými přírodními zdroji dřeva. Podíl lesnatosti PUPFL v rámci celkové rozlohy Plzeňského kraje k 31. 12. 2016 činí 40,5 %, což je 310.088,0 ha, z toho porostní půda 303.208,0 ha. Přičemž celková plocha kraje zaujímá 764.899,0 ha¹¹. Nacházejí se zde velké lesní komplexy při hranici se Spolkovou republikou Německo, ve vnitrozemí na územích Manětínska, Rokycan, Sušice, Stříbra a další rozdrobenější lesní celky převážně na území pahorkatin.

V porovnání s rozlohou celé České republiky, která zaujímá 7.887.041,0 ha, s lesnatostí PUPFL 34,0 %, výměrou PUPFL 2.683.929,0 ha, z toho porostní půdou 2.606.010,0 ha¹¹, lze konstatovat, že zvolený kraj zaujímá vysoce nadprůměrný stav pozemků sloužících lesnímu hospodářství.

Znázornění přehledového stavu Plzeňského kraje je součástí Přílohy E, mapová příloha.

3.2 Evidence lesních pozemků

3.2.1 Historie

V dávné minulosti byly lesy svobodným zbožím, které bylo považováno za teritoriální majetek usedlíků. Později se pozemky, včetně lesů stávaly vlastnictvím jednotlivců, které zaručovalo takzvané zemské právo s garancí panovníka. Ještě ve 12. stol. byla zaznamenávána držba a rozloha lesů pouze slovním popisem v darovacích listinách. Ovšem už od 13. stol. se začínají lesní pozemky měřit a vznikají první pokusy o vypracování evidence. Tato změna byla vyvolána především daňovými potřebami.

¹¹ Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2016., s. 47

První evidence pozemkových držeb je známa od poloviny 13. stol. pod názvem Desky zemské, které byly jednotné pro Čechy a Moravu, a zanikly až 12. 5. 1869.

Na tehdejší území České země byl prvním, i když velice nespolehlivým, Katastr Karla VI. (1721 – 1726), který byl revidován roku 1733. Mezi dalšími významnými navazujícími katastry byly Katastr tereziánský (1751 – 1757) a Katastr josefínský (1785 – 1789).¹²

Za vlády Marie Terezie však začalo docházet k úbytkům lesní půdy v důsledku chaotické devastace lesů, a snahy o maximalizaci zisků následkem nepřiměřené těžby. Proto Marie Terezie vydala lesní řády (1754 – 1756), kterými byl zaveden první státní dozor nad hospodařením v lesích a obhospodařovanými lesními pozemky.¹²

Dalším významným milníkem byl Stablní katastr (r. 1826 – 1843), který byl zpracován pomocí měřičských stolů, a obsahoval mapy v měřítku 1:2880. Zpracováván byl především pro větší majetkové celky ve správě šlechty, církví, velkostatkářů, měst.¹²

Na začátku 19. stol. vzniká nový Reambulovaný katastr, který již byl na tehdejší dobu velice přesný a obsahoval pozemky celého území nynější České republiky.¹²

V důsledku civilizačních změn ve 20. stol., se začalo vnímat lesní hospodářství nejen jako striktně produkční, ale začaly se prosazovat zájmy i o mimoprodukční funkce lesa. Do popředí se dostává význam vodohospodářský, rekreační a ochranný. Vzrůstá potřeba lesů, a začíná navyšování lesních ploch zalesňováním zemědělských půd.¹²

3.2.2 Současnost

Od roku 1920 byla prováděna statistická šetření, která využívala jako svůj základ inventarizaci lesů. Počínaje rokem 1950 byla inventarizace lesů prováděna Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů v Brandýse nad Labem. Tato data byla podkladem pro současný katastr nemovitostí.

Český statistický úřad (ČSÚ) ve svých Statistických ročenkách ČSÚ, uvádí výměru lesních pozemků podle zápisu „jiných údajů katastru“ v katastru nemovitostí. Tyto zápisy však v současné době u některých parcel vykazují chyby v podobě neodpovídajícího zápisu druhu pozemku se skutečným stavem v terénu. Chyby byly z převážné části zaviněny zápisem do katastru nemovitostí po druhé světové válce, kdy bylo rozhodnuto o dalším zalesňování zemědělských ploch, které však ve skutečnosti nikdy zalesněny nebyly, a také

¹² POLENO, Zdeněk, Stanislav VACEK a Vilém PODRÁZSKÝ. *Pěstování lesů*, s. 74-77

ponecháním přirozenému, či umělému zakládání lesa na pozemcích, v minulosti do lesních pozemků nezařazených. V současné době dochází k opravě těchto chyb Státním pozemkovým úřadem, pomocí pozemkových úprav a revizí, na jednotlivých katastrálních územích. S úřadem v součinnosti, nebo i nezávisle, zajišťuje státní správa lesů opravy nesrovnalostí pomocí rozhodnutí „v pochybnostech“.¹³

V současnosti probíhá celoplošná digitalizace pozemků s následným záznamem (zpřesněním parcel) a proložením do map. Tak vzniká, za pomoci sofistikovaných přístrojů a GPS, doposud nej přesnější evidence, která nahrazuje „zastaralé“ záznamy katastru nemovitostí, které byly evidovány ve zjednodušené evidenci, formou grafických přidělů (GP) a pozemkového katastru (PK).

3.3 Pojmosloví

3.3.1 Lesní zákon

Pojmy spojené s hospodařením v lesích upravuje zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále také „lesní zákon“).

V rámci tohoto zákona je pojmosloví upraveno v § 2.

Les – lesem se rozumí lesní porosty s jejich prostředím a pozemky určené k plnění funkcí lesa,

lesní porosty - stromy a keře lesních dřevin, které v daných podmínkách plní funkce lesa,

hospodaření v lese - obnova, ochrana, výchova a těžba lesních porostů a ostatní činnosti zabezpečující plnění funkcí lesa,

pozemky určené k plnění funkcí lesa upravuje výčtem § 3 lesního zákona:

odst. 1 písm. a) - Pozemky s lesními porosty a plochy, na nichž byly lesní porosty odstraněny za účelem obnovy, lesní průseky a nezpevněné lesní cesty, nejsou-li širší než 4 m, a pozemky, na nichž byly lesní porosty dočasně odstraněny na základě rozhodnutí orgánu státní správy lesů podle § 13 odst. 1 tohoto zákona (dále jen "lesní pozemky"),

odst. 1 písm. b) - Zpevněné lesní cesty, drobné vodní plochy, ostatní plochy, pozemky nad horní hranicí dřevinné vegetace (hole), s výjimkou pozemků zastavěných

¹³ Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), § 3 odst. 3

a jejich příjezdních komunikací, a lesní pastviny a políčka pro zvěř, pokud nejsou součástí zemědělského půdního fondu a jestliže s lesem souvisejí nebo slouží lesnímu hospodářství (dále jen "jiné pozemky"). U těchto pozemků může orgán státní správy lesů nařídít označení jejich příslušnosti k pozemkům určeným k plnění funkcí lesa,

odst. 2 - Pozemky určenými k plnění funkcí lesa nejsou školky a plantáže lesních dřevin založené na pozemcích, které nejsou určeny k plnění funkcí lesa, pokud orgán státní správy lesů na návrh vlastníka pozemku nerozhodne jinak,

odst. 3 - V **pochybnostech** o tom, zda jde o pozemky určené k plnění funkcí lesa, rozhoduje orgán státní správy lesů,

odst. 4 - Pozemky, které nejsou uvedeny v odstavci 1, může orgán státní správy lesů na návrh vlastníka pozemku nebo s jeho souhlasem **prohlásit** rozhodnutím za pozemky určené k plnění funkcí lesa. Ustanovení zvláštních předpisů nejsou tím dotčena.

Za pozemky určené k plnění funkcí lesa lze také považovat - pozemek, který není "lesním pozemkem" ve smyslu § 3 odst. 1 písm. a) zákona č. 289/1995 Sb., lesního zákona, je přesto pozemkem určeným k plnění funkcí lesa, pokud materiálně naplňuje znaky "jiného pozemku" ve smyslu § 3 odst. 1 písm. b) téhož zákona, tedy pokud není součástí zemědělského půdního fondu a zároveň s lesem souvisí či slouží lesnímu hospodářství. K závěru o tom, že se jedná o pozemek určený k plnění funkcí lesa, nepostačuje, že je daný pozemek takto formálně veden v katastru nemovitostí.¹⁴

Odnětí pozemků – obecné zásady upravuje § 15 lesního zákona:

odst. 1 - **Odnětí pozemků** plnění funkcí lesa (dále také "odnětí") je uvolnění těchto pozemků pro jiné využití. Omezení využívání pozemků pro plnění funkcí lesa (dále jen „omezení“) je stav, kdy na dotčených pozemcích nemohou být plněny některé funkce lesa v obvyklém rozsahu. Odnětí nebo omezení může být trvalé nebo dočasné. Trvalým se rozumí trvalá změna využití pozemků, dočasným se pozemek uvolňuje pro jiné účely na dobu uvedenou v rozhodnutí (§ 13 odst. 1).

Dělení a scelování lesních pozemků – Tímto krokem nedochází ke změně využití nebo omezení využívání lesa a pozemků PUPFL. Jedná se o zpřesnění, zefektivnění nebo jinému vlastnickému uspořádání v rámci lesního hospodaření. Změny jsou vztaženy k parcelnímu označení, velikosti, vlastnickým vztahům. Při dělení lesa, kdy má vzniknout

¹⁴ Rozsudek č.: 2032/2010 · Sp. zn.: 5 As 94/2008 - 44, Ochrana lesa: pozemek určený k plnění funkcí lesa.

menší parcela než je 1 ha, musí být toto dělení se souhlasem státní správy lesů. Tento souhlas je vyžadován podle § 12 odst. 3 lesního zákona.

3.3.2 Katastrální zákon

Pojmy spojené s evidencí, zápisem a změnou lesních pozemků se řídí zákonem č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon).

Katastr nemovitostí je veřejný seznam, který obsahuje soubor údajů o nemovitých věcech vymezených zákonem zahrnující jejich soupis, popis, jejich geometrické a polohové určení a zápis práv k těmto nemovitostem.¹⁵

V rámci tohoto zákona je pojmosloví upraveno v § 2,

písm. a) - **Pozemkem** část zemského povrchu oddělená od sousedních částí hranicí územní jednotky nebo hranicí katastrálního území, hranicí vlastnickou, hranicí stanovenou regulačním plánem, územním rozhodnutím nebo územním souhlasem, hranicí jiného práva podle § 19, hranicí rozsahu zástavního práva, hranicí rozsahu práva stavby, hranicí druhů pozemků, popřípadě rozhraním způsobu využití pozemků,

písm. b) - **Parcelou** pozemek, který je geometricky a polohově určen, zobrazen v katastrální mapě a označen parcelním číslem,

písm. g) - **Výměrou parcely** vyjádření plošného obsahu průmětu pozemku do zobrazovací roviny v plošných metrických jednotkách; velikost výměry vyplývá z geometrického určení pozemku a zaokrouhluje se na celé čtvereční metry; výměra parcely je evidována s přesností danou metodami, kterými byla zjištěna, přičemž jejím zpřesněním nejsou dotčena práva k pozemku.

Změnou jiných údajů katastru se rozumí změny zápisu v katastru nemovitostí na základě řízení příslušných Katastrálních úřadů. V současné době legislativní úprava neumožňuje státní správě lesů přímo podávat návrh na změnu katastru, neboť jemu, jako orgánu veřejné moci nestanovuje povinnost zasílat rozhodnutí, souhlas nebo oznámení k zápisu do katastru nemovitostí¹⁶. Zápis rozhodnutí orgánu státní správy lesů, může být do katastru nemovitostí učiněn pouze na žádost vlastníka pozemků. Vlastníci a jiní oprávnění mají povinnost ohlásit katastrálnímu úřadu změny údajů katastru, týkající se jejich nemovitostí, a to do 30 dnů ode dne jejich vzniku, a předložit listinu, která změnu

¹⁵ Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), §1 odst. 1

¹⁶ Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), § 31 písm. b)

dokládá; tuto povinnost vlastníci a jiní oprávnění nemají u změn katastru vyplývajících z listin, které jsou příslušné orgány veřejné moci povinny zasílat katastrálnímu úřadu přímo k zápisu do katastru ¹⁷. Tato povinnost, i když je Katastrálními úřady vymahatelná, není vždy ze strany vlastníků dodržována.

3.3.3 Zákon o pozemkových úpravách

Dalším důležitým zákonem, podle kterého se legitimizují změny v katastru nemovitostí je zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů.

Tento zákon vznikl především pro pozemkové úpravy zemědělské půdy, ve své podstatě se ale v dnešní podobě soustřeďuje na veškerou půdu, včetně ostatních ploch.

Výkladem zákona lze pro změny pozemků podléhajícím ochranám, tedy i ochraně pozemků určených plnění funkcí lesa konstatovat, že mohou být měněny pouze se souhlasem příslušných orgánů státní správy. V tomto případě, souhlasu orgánu státní správy lesů. Souhlasy pak nahrazují rozhodnutí. V případě nesouhlasu, musí být změna provedena mimo rozhodnutí Státního pozemkového úřadu. Rozhodnutí Státního pozemkového úřadu se po nabytí právní moci rovnou zaznamenává do katastru nemovitostí.

3.4 Státní správa lesů

Změny ve velikosti a stanovení lesních pozemků jsou výlučnou kompetencí orgánu státní správy lesů v přenesené působnosti ¹⁸. Tyto změny jsou realizovány prostřednictvím rozhodnutí, která jsou závazná a některá mohou být činěna bez souhlasu vlastníka pozemku, tedy v rámci rozhodnutí z moci úřední. Mezi tato rozhodnutí patří rozhodnutí v pochybnostech ¹⁹ (na základě skutečného stavu pozemku v terénu), dále jsou rozhodnutí na žádost vlastníka pozemku - prohlášením za pozemek určený k plnění funkcí lesa ²⁰, dělení lesních pozemků ²¹, odnětí z pozemků určených k plnění funkcí lesa. ²²

¹⁷ Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), § 37 odst. 1 písm. d)

¹⁸ Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), § 47 odst. 1,2,a 3

¹⁹ Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), § 3 odst. 3

²⁰ Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), § 3 odst. 4

²¹ Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), § 12 odst. 3

Všechna výše popsaná rozhodnutí jsou vedena ve správních řízeních podléhajících zákonu č. 500/2004 Sb., správní řád. Dle správního řádu jsou vydávány i stanoviska a závazná stanoviska správních úřadů.

Jako podklady pro svá rozhodnutí, využívá státní správa lesů též údajů z katastru nemovitostí. Je nezbytně nutné, aby získané podklady z katastru nemovitostí byly co nejpřesnější a v souladu se skutečným stavem sledovaných pozemků. Správný zápis v katastru nemovitostí má i velký význam při posuzování ochrany lesa v souvislosti se stavbami na lesních pozemcích a v ochranném pásmu 50 m od lesa.²³

3.5 Podklady pro zpracování práce

Pro zpracování práce bylo užito dat ČSÚ, MZe (ÚHÚL), ORP, KÚ a Celního úřadu pro Plzeňský kraj (CúPk).

Jako základ byly získány statistické údaje o výměře lesní půdy a lesnatosti podle krajů, které jsou publikovány v dokumentech *Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky* Ministerstva zemědělství. Jsou to zprávy zveřejňované s roční periodicitou, připravované kompetentními odborníky Ministerstva zemědělství, ve spolupráci s odborníky z Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů.

Dále bylo užito dat Českého statistického úřadu zveřejněných prostřednictvím veřejných výstupů na internetových stránkách úřadu.²⁴

Pro ověření výše uvedených podkladů bylo užito vlastní dotazníkové šetření, které reprezentuje sumáře přímo vydaných rozhodnutí státní správy lesů v působnosti obcí s rozšířenou působností²⁵ a kraje.²⁶

Ministerstvo zemědělství, ačkoli je ústředním orgánem státní správy lesů, není příslušné k rozhodování o změnách spojených s druhem pozemků nebo velikostí pozemků, proto nebylo učiněno dotazníkové šetření k tomuto stupni státní správy lesů.

Dále bylo využito dokumentů, které upravují výklad použitých zákonů, zejména lesního zákona a katastrálního zákona. Patří k nim vyjádření Ministerstva životního prostředí, Odboru legislativního, pod č. j. 22830/ENV/14 ze dne 29. 11. 2014, o změnách

²² Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), § 13 odst. 1

²³ Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), § 14 odst. 2

²⁴ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, *Doplňující údaje dle krajů* [online]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/>.

²⁵ Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), § 48 odst. 1 písm. a)

²⁶ Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), § 48 odst. 1 písm. b)

druhu pozemku a jeho zápisu do katastru nemovitostí, stanovisko Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Středočeský kraj, pod č. j. SPU/263979/2013 ze dne 1. 7. 2013, o způsobu postupu řízení při pozemkových úpravách, stanoviska Ministerstva zemědělství, Odboru státní správy lesů, myslivosti a rybářství, č. j. 16663/2018-MZE-16231 ze dne 11. 4. 2018, k postupu státní správy lesů při nesouhlasném stanovisku k pozemkovým úpravám, rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, rozsudek č.: 2032/2010, Sp. zn.: 5 As 94/2008 - 44, o ochraně lesa, PUPFL.

Také bylo využito výsledků národní inventarizace lesů NIL 1 a NIL 2, které byly publikovány Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů, a které zpřesňují stav lesů jak co do rozlohy, lesnatosti, ale i dalších ukazatelů národního lesního hospodářství. Národní inventarizace lesů je zakotvena v § 28 lesního zákona a byla schválena vládou České republiky nařízením č. 193/2000 Sb. (NIL 1) a 247/2009 Sb. (NIL 2).

Při odnětí z pozemků určených k plnění funkcí lesa, jakožto za uvolnění lesních pozemků pro jiné využití, je stanoven poplatek za odnětí, který je hrazen na účet Celního úřadu. V našem případě je příslušný Celní úřad pro Plzeňský kraj. Z jeho databáze byly použity údaje o výši zaplacených poplatků za trvalé odnětí z PUPFL, získané prostřednictvím vlastního dotazníkového šetření. Tyto poplatky jsou dále Celním úřadem přeposílány dalším oprávněným, kterými jsou z 60 % stanoveného poplatku Státní fond životního prostředí a ze 40 % stanoveného poplatku příslušná obec, v jejímž katastrálním území bylo odnětí provedeno ²⁷. I zde jsou však zákonem dané možnosti opětovného navrácení do pozemků plnících funkci lesa, a to za předpokladu, kdy do dvou let od nabytí právní moci rozhodnutí státní správy lesů o odnětí, nedojde k naplnění účelu, pro který bylo rozhodnutí vydáno. V tomto případě se zaplacené poplatky nevrací.

²⁷ Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), § 17 odst. 4

4 Vlastní práce

4.1 Statistické soubory

4.1.1 Český statistický úřad

Český statistický úřad využívá pro sběr dat formu zjišťování: výkazy, elektronické výkazy a elektronický sběr dat. Použitá metoda: vyčerpávací zjišťování.

V části lesnictví je využíván **Roční výkaz odvětvových ukazatelů v lesnictví**, značkou pro statistický formulář je **Les 8-01**, s roční periodou, a orgánem provádějícím statistické zjišťování je Český statistický úřad.

Další údaje, jsou zjišťovány pomocí výkazu **Roční výkaz o hospodaření v lesích**, značkou pro statistický formulář je **Les (MZe) 1-01**, s roční periodou, a orgánem provádějícím statistické zjišťování je Ministerstvo zemědělství.

Získaná data jsou zveřejňována ve veřejné databázi on-line na stránkách Českého statistického úřadu, v sekci lesnictví a myslivost a také publikována ve výročních zprávách za příslušný rok.

Data potřebná pro tuto práci byla získávána prostřednictvím ročního výkazu odvětvových ukazatelů v lesnictví. Statistický soubor za období 2007 až 2016 viz Tabulka č. 1, byl čerpán z databáze představující označení Doplnující údaje dle krajů, jehož pramen vychází od Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního. Tabulka č. 1 je přehledně vyjádřena ve společném Grafu č. 1, spolu s hodnotami výměr PUPFL vykazovaných Ministerstvem zemědělství.

Tabulka č. 1 - Plzeňský kraj, celková výměra pozemků PUPFL (ČSÚ)

rok	2007	2008	2009	2010	2011
[ha]	299.134,0	299.296,0	299.563,0	299.739,0	299.842,0
rok	2012	2013	2014	2015	2016
[ha]	300.048,5	300.190,5	300.419,8	300.553,3	308.449,2

zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování, 2018

4.1.2 Ministerstvo zemědělství

Ministerstvo zemědělství, jako ústřední orgán státní správy lesů, shromažďuje podklady získané od zpravodajských jednotek, které jsou v jeho gesci, formou výkazů, prostřednictvím formulářů MZe. Samotné zpracování podkladů využitých v této práci, jsou pro ministerstvo prováděny Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů v Brandýse nad Labem. Výstupem těchto zjišťování a dalších údajů lesního hospodářství, je každoročně vydávaná publikace **Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky** příslušného roku. Je to sumarizační dokument Ministerstva zemědělství, který zahrnuje celkový obraz lesního hospodářství, zpravidla uplynulého roku. Do této práce byly převzaty údaje ze zpráv za období roku 2006 až 2016, označené jako Výměry lesní půdy a lesnatost podle krajů, které vychází ze zdrojů Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů. Statistický soubor za období 2007 až 2016 je zpracován v Tabulce č. 2 a přehledně vyjádřen v Grafu č. 1, spolu s hodnotami výměr PUPFL vykazovaných Českým statistickým úřadem. Grafické vyjádření Tabulky č. 3 nabízí Graf č. 10.

Tabulka č. 2 - Plzeňský kraj, celková výměra pozemků PUPFL (MZe)

rok	2007	2008	2009	2010	2011
[ha]	299.664,0	299.955,0	300.538,0	300.363,0	300.477,0
rok	2012	2013	2014	2015	2016
[ha]	301.207,0	301.390,0	301.617,0	301.753,0	310.088,0

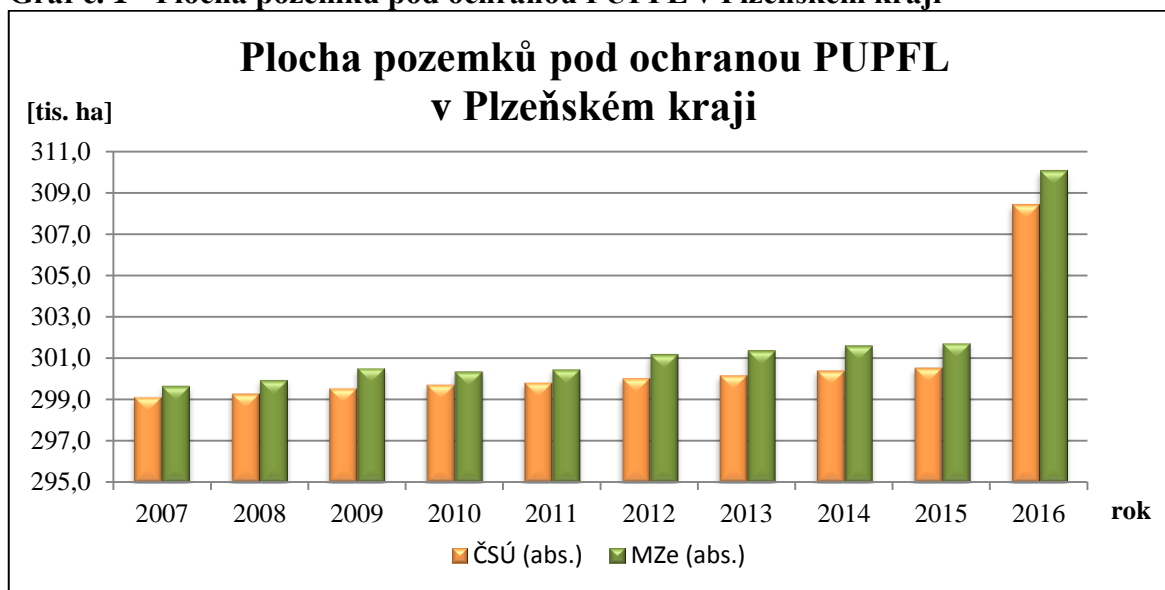
zdroj: MZe, vlastní zpracování, 2018

Tabulka č. 3 – Česká republika, celková výměra pozemků PUPFL (MZe)

rok	2007	2008	2009	2010	2011
[ha]	2.658.351,0	2.660.734,0	2.664.794,0	2.663.837,0	2.666.300,0
rok	2012	2013	2014	2015	2016
[ha]	2.672.363,0	2.674.553,0	2.677.411,0	2.679.638,0	2.683.929,0

zdroj: MZe, vlastní zpracování, 2018

Graf č. 1 - Plocha pozemků pod ochranou PUPFL v Plzeňském kraji

zdroj: ČSÚ, MZe, vlastní zpracování, 2018

4.1.3 Kraj, Obce s rozšířenou působností

Ve zvoleném Plzeňském kraji působí v oblasti státní správy lesů Odbor životního prostředí Krajského úřadu Plzeňského kraje, jako nadřízený orgán a Odbory životního prostředí obcí s rozšířenou působností Městských úřadů Blovice, Domažlice, Horažďovice, Horšovský Týn, Klatovy, Kralovice, Nepomuk, Nýřany, Přeštice, Rokycany, Stod, Stříbro, Sušice, Tachov a Odbor životního prostředí Magistrátu města Plzně.

Výše zmíněné úřady vykonávají státní správu lesů v přenesené působnosti, s možností ovlivňovat výši ploch lesních pozemků, pozemků určených k plnění funkcí lesa, na základě zákonných norem.

Pro ověření poznatků získaných z výstupů Ministerstva zemědělství byla tato práce zaměřena také na získání informací od všech výše uvedených úřadů. Průzkum byl zajištěn pomocí dotazníků, které byly zaměřeny na sumarizaci ploch jednotlivých rozhodnutí dle způsobů změn ve druhu pozemku, mezi lety 2007 až 2016²⁸. Jednalo se o rozhodnutí: prohlášení za PUPFL, rozhodnutí v pochybnostech a rozhodnutí o trvalém odnětí z PUPFL. Tyto dotazníky byly vyplněny všemi vyzvanými úřady. Poskytnuté informace jsou sumarizovány a uvedeny v Příloze C. Sumarizace výsledků, statistický soubor za období 2007 až 2016 je zpracován v Tabulce č. 4 a přehledně vyjádřen v Grafu č. 2.

²⁸ Příloha A - Dotazník výkazů PUPFL - Krajský úřad a obce s rozšířenou působností

Tabulka č. 4 – Meziroční změna, pozemky PUPFL, Plzeňský kraj (KÚ, ORP)

rok	2007	2008	2009	2010	2011
[ha]	80,3	384,8	633,2	132,2	100,8
rok	2012	2013	2014	2015	2016
[ha]	252,7	111,9	125,2	87,2	423,6

zdroj: KÚ, ORP, vlastní zpracování, 2018

Graf č. 2 - Meziroční změna ploch pozemků pod ochranou PUPFL v Plzeňském kraji

zdroj: KÚ, ORP, vlastní zpracování, 2018

Z dotazníkového šetření vyplývá, že na celkové změně ploch PUPFL která činí 2331,8972 ha v Plzeňském kraji mezi lety 2007 a 2016, na základě rozhodnutí ORP, mají jednotlivé úřady následující podíl (řazeno sestupně): Kralovice - 700,5079 ha, Tachov - 409,0359 ha, Domažlice - 263,7855 ha, Sušice - 233,2127 ha, Klatovy - 168,0491 ha, Rokycany - 158,8696 ha, Nepomuk - 109,7385 ha, Nýřany - 97,4014 ha, Horšovský Týn - 65,2213 ha, Přeštice - 52,4472 ha, Horažďovice - 31,8300 ha, Stříbro - 29,7384 ha, Blovice - 22,7034 ha, Stod - 11,6856 ha, Plzeň - -3,4736 ha. Krajský úřad řeší trvalé odnětí, které činilo -18,8557 ha. Zde uvedené hodnoty mají kladné číslo, jedná se tedy o nárůsty. Výjimku tvoří ORP Plzeň, kde došlo k úbytku.

Z dotazníkového šetření též vyplývá, že za období deseti let, bylo rozhodnuto o trvalém odnětí z PUPFL státní správou lesů KÚ a ORP následujícím způsobem (řazeno sestupně): Krajský úřad - 18,8557 ha, Nýřany - 10,2095 ha, Plzeň - 5,9290 ha, Domažlice - 3,7458 ha, Kralovice - 3,6483 ha, Sušice - 3,4530 ha, Tachov - 3,0886 ha, Rokycany -

3,0416 ha, Stříbro - 2,8797 ha, Klatovy - 2,8225 ha, Přeštice - 2,0117 ha, Stod - 1,8410 ha, Blovice - 1,6814 ha, Nepomuk - 1,6273 ha, Horažďovice - 1,2900 ha a Horšovský Týn - 0,1301 ha. Uvedené hodnoty jsou úbytkem ploch v rámci celkových změn ploch.

4.1.4 Celní úřad pro Plzeňský kraj

Celní úřady vedou účty pro poplatky²⁹ za odnímání pozemků určených k plnění funkcí lesa. K těmto účelům jsou zřízené dva oddělené účty. Prvním, je účet určený k poplatkům za dočasné odnětí, druhý je určen pro poplatky za trvalé odnětí. Pro účely této práce bylo využito výstupů z účtu za trvalé odnětí. Důvodem je ta skutečnost, že pouze u trvalého odnětí dochází k trvalé změně využití území. Statistický soubor je tvořen částkami, které byly obdrženy z poplatků za příslušná období, tj. od 1. ledna do 31. prosince každého kalendářního roku v období 2007 až 2016. Hodnoty byly získány pomocí dotazníku, který je uveden v Příloze B, a jsou součástí Tabulky č. 5, s přehledným vyjádřením v Grafu č. 3.

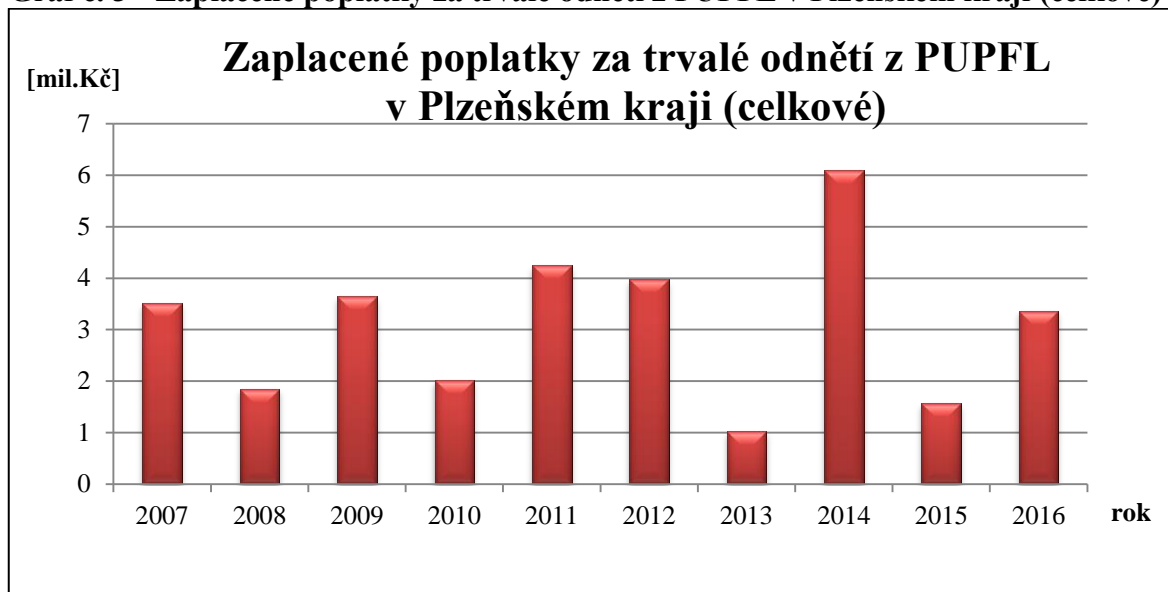
Tabulka č. 5 – Poplatky za trvalé odnětí z PUPFL

rok	2007	2008	2009	2010	2011
[Kč]	3.504.072	1.844.095	3.640.195	2.009.020	4.238.954
rok	2012	2013	2014	2015	2016
[Kč]	3.976.266	1.018.614	6.087.068	1.561.300	3.365.197

zdroj: CúPk, vlastní zpracování, 2018

²⁹ Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), § 17 odst. 3

Graf č. 3 - Zaplacené poplatky za trvalé odnětí z PUPFL v Plzeňském kraji (celkové)

zdroj: CúPk, vlastní zpracování, 2018

4.1.5 Posouzení relevantnosti statistických souborů

Statistický soubor získaný jako sekundární zdroj od Českého statistického úřadu je v porovnání se sekundárním zdrojem získaným od Ministerstva zemědělství výrazně odlišný. Z pohledu porovnání celkových změn za celé období deseti let, je plocha vykazovaná Českým statistickým úřadem o 12 % nižší, než plocha vykazovaná Ministerstvem zemědělství. V absolutních číslech to znamená, že ČSÚ vykázalo změnu ve výši 9.522,2 ha a MZe vykázalo změnu ve výši 10.663,0 ha. Pro posouzení relevantnosti musíme přihlídnout k rozdílu v získávání jednotlivých údajů od zdrojů obou poskytovatelů. Vzhledem k cílům této práce musíme primárně využívat podkladů těchto úřadů, které mají vliv na činnosti orgánů státní správy lesů. Proto bude využíváno k dalšímu hodnocení právě podkladů získaných od Ministerstva zemědělství.

Hodnoty získané krajským úřadem, obcemi s rozšířenou působností a celním úřadem, jsou relevantní, neboť jsou získány od primárních zdrojů vlastním šetřením za použití dotazníků, respondenti byli zastoupeni osobami oprávněnými k jednání za příslušný úřad (příslušnou agendu), a dotazníky od všech respondentů byly ze 100 % vráceny vyplněné, bez formálních chyb.

4.2 Analýza statistických souborů

4.2.1 Absolutní a relativní charakteristiky

4.2.1.1 Změny ploch PUPFL

Následující Tabulka č. 6 obsahuje hodnoty získané na základě již popsaných statistických souborů. Pro každý rok byla zpracována hektarová meziroční změna udávaná Ministerstvem zemědělství, krajem a obcemi s rozšířenou působností. Důležitým ukazatelem je rozdíl, mezi vydanými rozhodnutími krajského úřadu a úřadů obcí s rozšířenou působností, a hodnotami udávanými ministerstvem zemědělství, prostřednictvím „zelených zpráv“. Tento rozdíl je zde vyjádřen rovněž procentuálně. Rok 2006 s hodnotou vykazované výměry 299.425,0 ha byl převzat z důvodu umožnění získání hodnoty změny ve výměře MZe pro rok 2007.

Celková změna představuje součet všech meziročních vykázaných hodnot ve sledovaném období. Tabulka č. 7 znázorňuje % vůči roku 2006, což znamená procentní změnu celkové plochy na konci roku 2016 k celkové výměře uváděné Ministerstvem zemědělství ke konci roku 2006 (299.425,0 ha). Pro výpočet KÚ a ORP bylo použito 100 % rok 2006 vykazovaný MZe, plus kumulativní přírůstek za sledované období KÚ a ORP. Graf č. 4 znázorňuje hodnoty z Tabulky č. 6 - meziroční změnu ploch pozemků PUPFL v Plzeňském kraji, kterou vykazují MZe a ORP společně s KÚ. Graf č. 5 vychází z hodnot Tabulky č. 6 – rozdíl meziroční změny mezi KÚ společně s ORP a MZe.

V Tabulce č. 8 jsou kumulativně načítány hodnoty meziroční změny výměr PUPFL vykázaných jednotlivě Ministerstvem zemědělství a krajského úřadu spolu s jednotlivými obcemi s rozšířenou působností, které jsou poté znázorněny pomocí Lorenzovy křivky v Grafu č. 6.

Tabulka č. 6 – Meziroční změny PUPFL, rozdíl ve výkazech

rok		2007	2008	2009	2010	2011
MZe ČR [ha]		239,0	291,0	583,0	-175,0	114,0
KÚ, ORP – abs. [ha]		80,3	384,8	633,2	132,2	100,8
rozdíl [ha]		-158,7	93,8	50,2	307,2	-13,2
rozdíl – relat. [%]		-66,4	32,2	8,6	-175,5	-11,6
rok		2012	2013	2014	2015	2016
MZe ČR [ha]		730,0	183,0	227,0	136,0	8335,0
KÚ, ORP – abs. [ha]		252,7	111,9	125,2	87,2	423,6
rozdíl [ha]		-477,3	-71,1	-101,8	-48,8	-7911,4
rozdíl – relat. [%]		-65,4	-38,9	-44,9	-35,9	-94,9

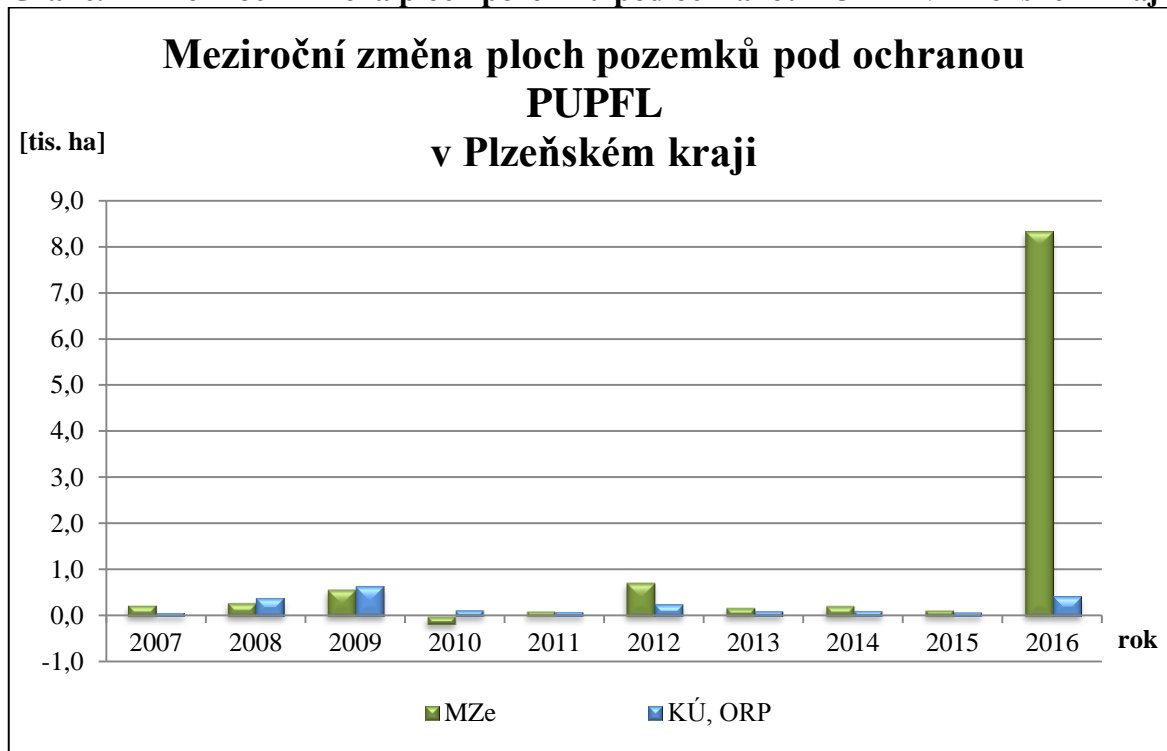
zdroj: MZe, KÚ, ORP, vlastní zpracování, 2018

Tabulka č. 7 – Meziroční změny PUPFL (součet)

2007 - 2016	celková změna	% vůči r. 2006
MZe ČR [ha]	10663,0	103,56
KÚ, ORP [ha]	2331,9	100,78

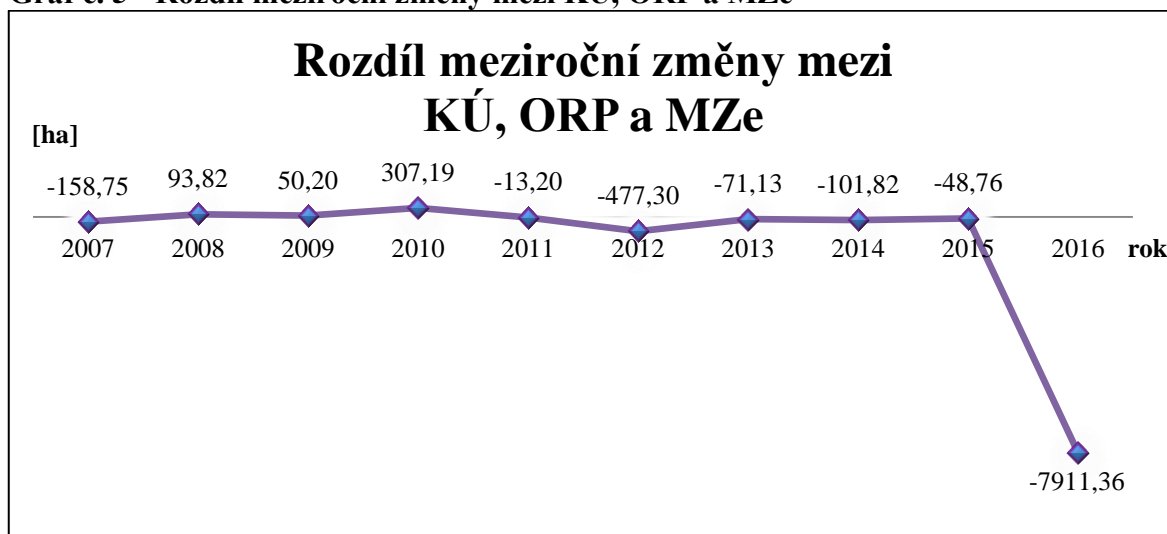
zdroj: MZe, KÚ, ORP, vlastní zpracování, 2018

Graf č. 4 - Meziroční změna ploch pozemků pod ochranou PUPFL v Plzeňském kraji

zdroj: MZe, KÚ, ORP, vlastní zpracování, 2018

Graf č. 5 - Rozdíl meziroční změny mezi KÚ, ORP a MZe

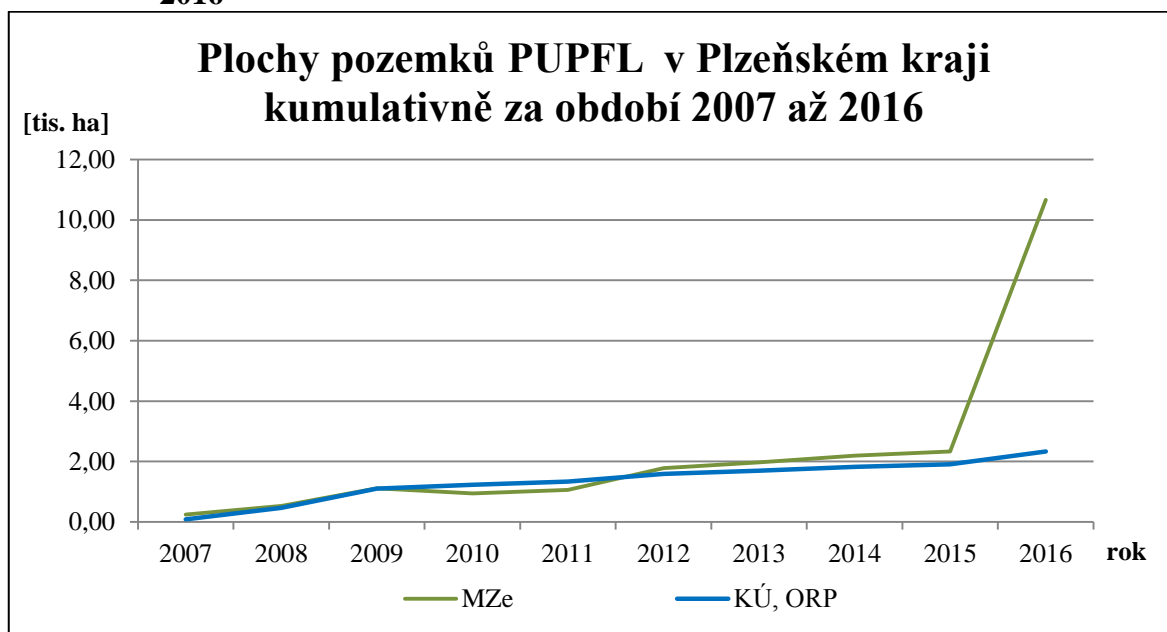
zdroj: MZe, KÚ, ORP, vlastní zpracování, 2018

Tabulka č. 8 – Meziroční změny PUPFL kumulativně

rok	2007	2008	2009	2010	2011
MZe ČR [ha]	239,0	530,0	1.113,0	938,0	1.052,0
KÚ, ORP [ha]	80,3	465,1	1.098,3	1.230,5	1.331,3
rok	2012	2013	2014	2015	2016
MZe ČR [ha]	1.782,0	1.965,0	2.192,0	2.328,0	10.663,0
KÚ, ORP [ha]	1.584,0	1.695,8	1.821,0	1.908,3	2.331,9

zdroj: MZe, KÚ, ORP, vlastní zpracování, 2018

Graf č. 6 - Plochy pozemků PUPFL v Plzeňském kraji kumulativně za období 2007 až 2016

zdroj: MZe, KÚ, ORP, vlastní zpracování, 2018

4.2.1.2 Bazický a řetězový index

Čerpáno ze statistického souboru MZe.

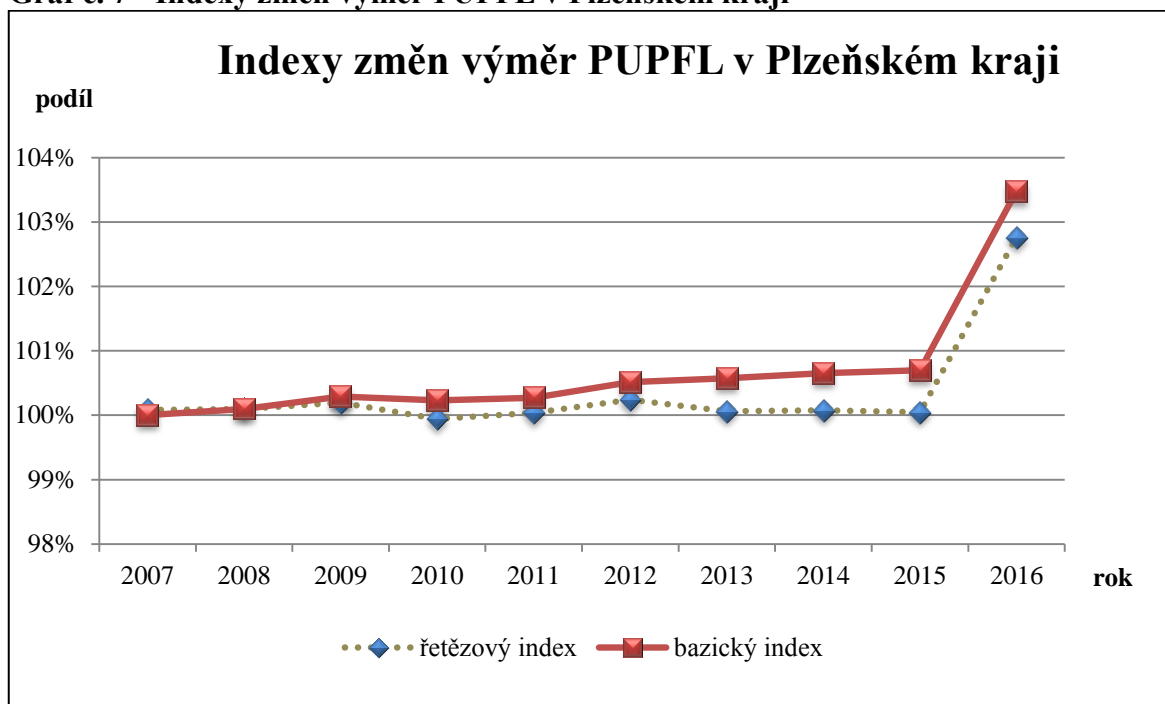
Řetězový index představuje podíl hektarové plochy příslušného roku k roku předcházejícímu. Hodnota řetězového indexu nám ukazuje, o kolik se změnila plocha meziročně. Oproti tomu bazický řetězec představuje podíl hektarové plochy příslušného roku k roku základnímu, srovnávacímu, kterým je v našem případě rok 2007. Hodnota bazického indexu následně prezentuje, o kolik se změnila plocha v referenčním období. Vypočtené hodnoty jsou zaznamenány v Tabulce č. 9 a přehledně jsou znázorněné v Grafu č. 7.

Tabulka č. 9 – Bazický a řetězový index

rok	y _i [ha]	řetězový index	bazický index
2006	299425	xx	xx
2007	299664	1,000798	1,000000
2008	299955	1,000971	1,000971
2009	300538	1,001944	1,002917
2010	300363	0,999418	1,002333
2011	300477	1,000380	1,002713
2012	301207	1,002429	1,005149
2013	301390	1,000608	1,005760
2014	301617	1,000753	1,006517
2015	301753	1,000451	1,006971
2016	310088	1,027622	1,034786

zdroj: MZe, vlastní zpracování, 2018

Graf č. 7 - Indexy změn výměr PUPFL v Plzeňském kraji

zdroj: MZe, vlastní zpracování, 2018

4.2.2 Charakteristiky polohy

Tato analýza využívá „referenčních“ hodnot, které v našem případě představují aritmetický průměr a medián. Uvedené hodnoty znázorňuje Tabulka č. 10.

Aritmetický průměr je pro jednotlivé soubory dat dán vztahem podílu součtu všech hodnot souboru a celkovým počtem sledovaných období, což je v našem případě číslo 10.

Medián rozděluje soubor hodnot na dvě totožné části, kdy jedna polovina hodnot je menších než je medián a druhá polovina je větší nebo rovna mediánu.

Tabulka č. 10 – Charakteristiky polohy

charakteristika	průměr	medián
MZe ČR [ha]	1.066,3	233,0
KÚ, ORP [ha]	233,2	128,7

zdroj: MZe, KÚ, ORP, vlastní zpracování, 2018

4.2.3 Modely časové řady (trendy)

Časové řady vychází ze statistických souborů, absolutních charakteristik, udávaných Českým statistickým úřadem, Ministerstvem zemědělství, krajským úřadem spolu

s obcemi s rozšířenou působností a Celním úřadem pro Plzeňský kraj. Vystihujeme základní tendence jejich vývoje, neboli trendu. Časová řada je „vyrovnaná“ pomocí analytického vyrovnávání funkce času o známém analytickém tvaru, a znázorněna vyrovnávací křivkou.

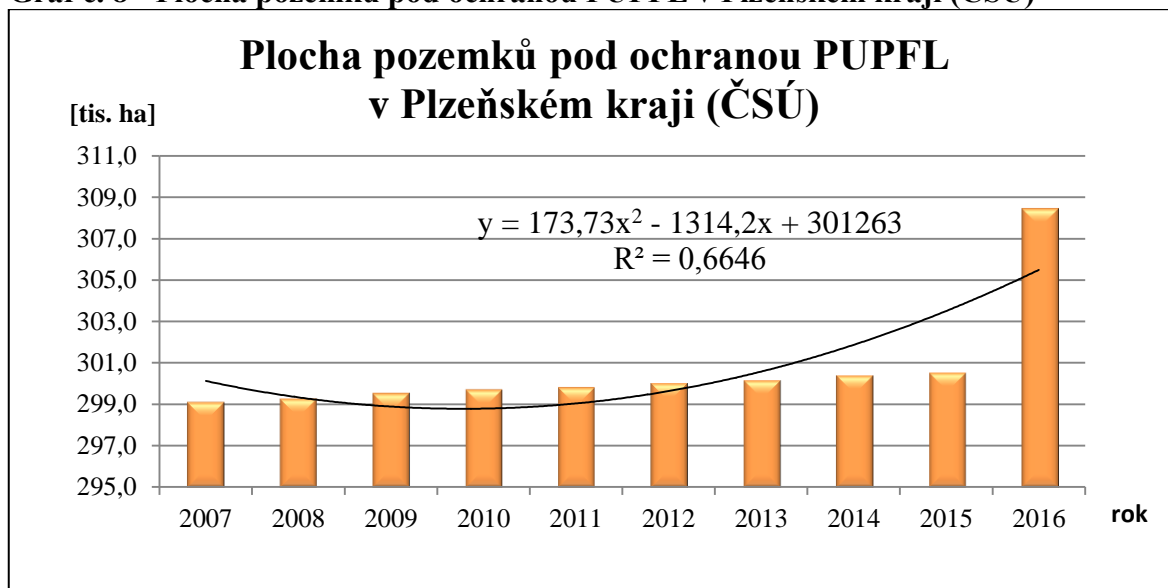
4.2.3.1 Model časové řady statistického souboru ČSÚ

Graf č. 8 ukazuje přehledné vyjádření Tabulky č. 1, spolu se zaznamenáním spojnice trendu, která je do grafu proložena, včetně jejího zápisu rovnice a hodnoty indexu determinace R^2 .

lineární	$y = 596,87x + 297441$;	$R^2 = 0,4309$
kvadratická	$y = 173,73x^2 - 1314,2x + 301263$;	$R^2 = 0,6646$
logaritmická	$y = 1962,1\ln(x) + 297760$;	$R^2 = 0,2730$
exponenciální	$y = 297474e^{0,002x}$;	$R^2 = 0,4332$
mocinná	$y = 297784x^{0,0065}$;	$R^2 = 0,2750$

Pro znázornění spojnice trendu bylo užito vyrovnání kvadratickou rovnicí, která nejlépe odpovídá syntetickému popisu stupně shody modelu s empirickými údaji, s nejvyšším indexem determinace $R^2 = 0,6646$. Výpočet je proveden pomocí programu Excel.

Graf č. 8 - Plocha pozemků pod ochranou PUPFL v Plzeňském kraji (ČSÚ)

zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování, 2018

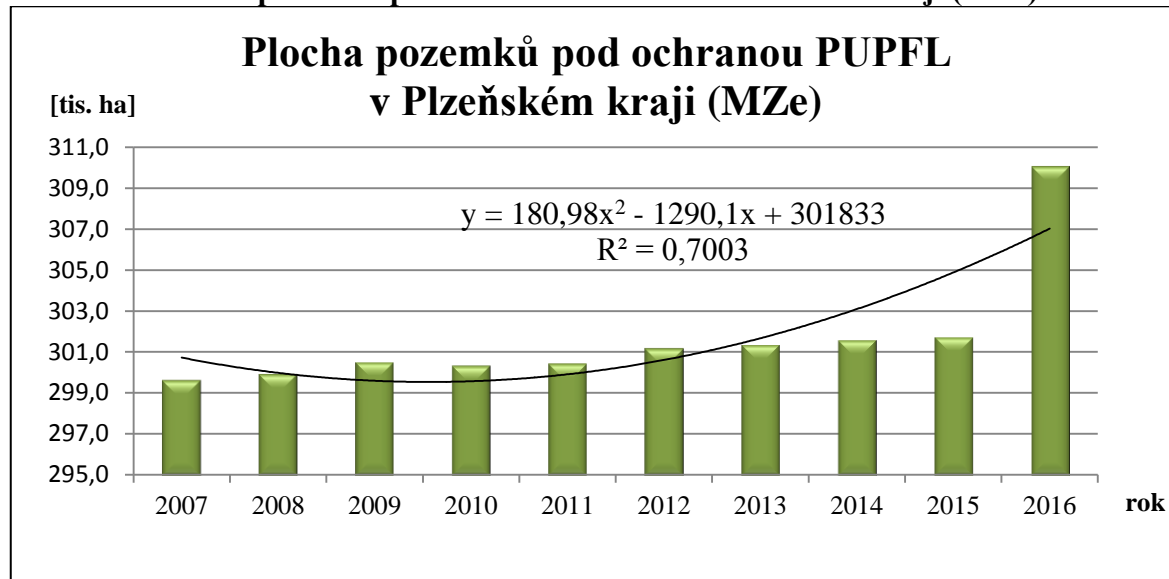
4.2.3.2 Model časové řady statistického souboru MZe

Graf č. 9 ukazuje přehledné vyjádření Tabulky č. 2, spolu se zaznamenáním spojnice trendu, která je do grafu proložena, včetně jejího zápisu rovnice a hodnoty indexu determinace R^2 .

lineární	$y = 700,65x + 297852$;	$R^2 = 0,4907$
kvadratická	$y = 180,98x^2 - 1290,1x + 301833$;	$R^2 = 0,7003$
logaritmická	$y = 2354,2\ln(x) + 298149$;	$R^2 = 0,3248$
exponenciální	$y = 297893e^{0,0023x}$;	$R^2 = 0,4941$
mocinná	$y = 298180x^{0,0078}$;	$R^2 = 0,3278$

Pro znázornění spojnice trendu bylo užito vyrovnaní kvadratickou rovnicí, která nejlépe odpovídá syntetickému popisu stupně shody modelu s empirickými údaji, s nejvyšším indexem determinace $R^2 = 0,7003$. Výpočet je proveden pomocí programu Excel.

Graf č. 9 - Plocha pozemků pod ochranou PUPFL v Plzeňském kraji (MZe)

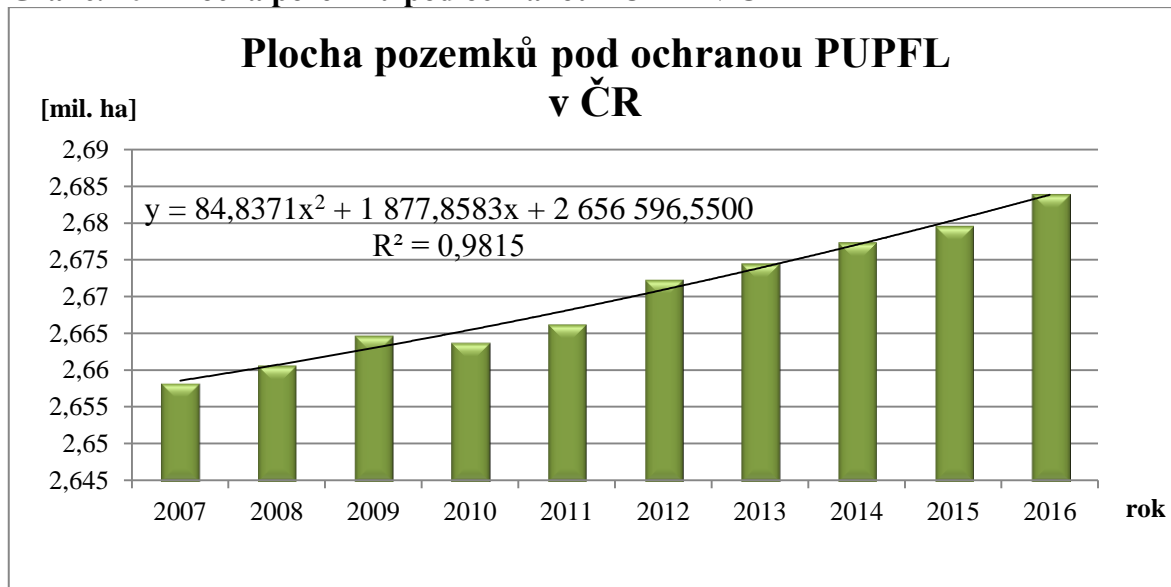
zdroj: MZe, vlastní zpracování, 2018

Graf č. 10 ukazuje přehledné vyjádření Tabulky č. 3, spolu se zaznamenáním spojnice trendu, která je do grafu proložena, včetně jejího zápisu rovnice a hodnoty indexu determinace R^2 .

lineární	$y = 2\,811,07x + 2\,654\,730,13$;	$R^2 = 0,9758$
kvadratická	$y = 84,84x^2 + 1\,877,86x + 2\,656\,596,55$;	$R^2 = 0,9815$
logaritmická	$y = 10\,800,08\ln(x) + 2\,653\,878,11$;	$R^2 = 0,8443$
exponenciální	$y = 2\,654\,765,24e^{0,0011x}$;	$R^2 = 0,9759$
mocninná	$y = 2\,653\,912,40x^{0,0040}$;	$R^2 = 0,8450$

Pro znázornění spojnice trendu bylo užito vyrovnání kvadratickou rovnicí, která nejlépe odpovídá syntetickému popisu stupně shody modelu s empirickými údaji, s nejvyšším indexem determinace $R^2 = 0,9815$. Výpočet je proveden pomocí programu Excel.

Graf č. 10 - Plocha pozemků pod ochranou PUPFL v ČR

zdroj: MZe, vlastní zpracování, 2018

4.2.3.3 Model časové řady statistického souboru KÚ a ORP

Graf č. 11 ukazuje přehledné vyjádření Tabulky č. 4, spojnice trendu zde není zaznamenána, neboť se zde nejedná o trend.

lineární	$y = -8,7379x + 281,25$;	$R^2 = 0,0198$
kvadratická	$y = 4,0261x^2 - 53,025x + 369,82$;	$R^2 = 0,0467$
logaritmická	$y = -24,07\ln(x) + 269,55$;	$R^2 = 0,0088$
exponenciální	$y = 198,68e^{-0,019x}$;	$R^2 = 0,0059$
mocninná	$y = 183,45x^{-0,016}$;	$R^2 = 0,0002$

Znázornění spojnice trendu vyrovnání kvadratickou rovnicí nebude užito, protože výpočet proveden pomocí programu Excel udává, že popis stupně shody modelu s empirickými údaji, s nejvyšším indexem determinace $R^2 = 0,0467$, je téměř nulový, neexistuje nebo nebyl zde prokázán trend.

Graf č. 11 - Meziroční změna ploch pozemků pod ochranou PUPFL v Plzeňském kraji

zdroj: KÚ, ORP, vlastní zpracování, 2018

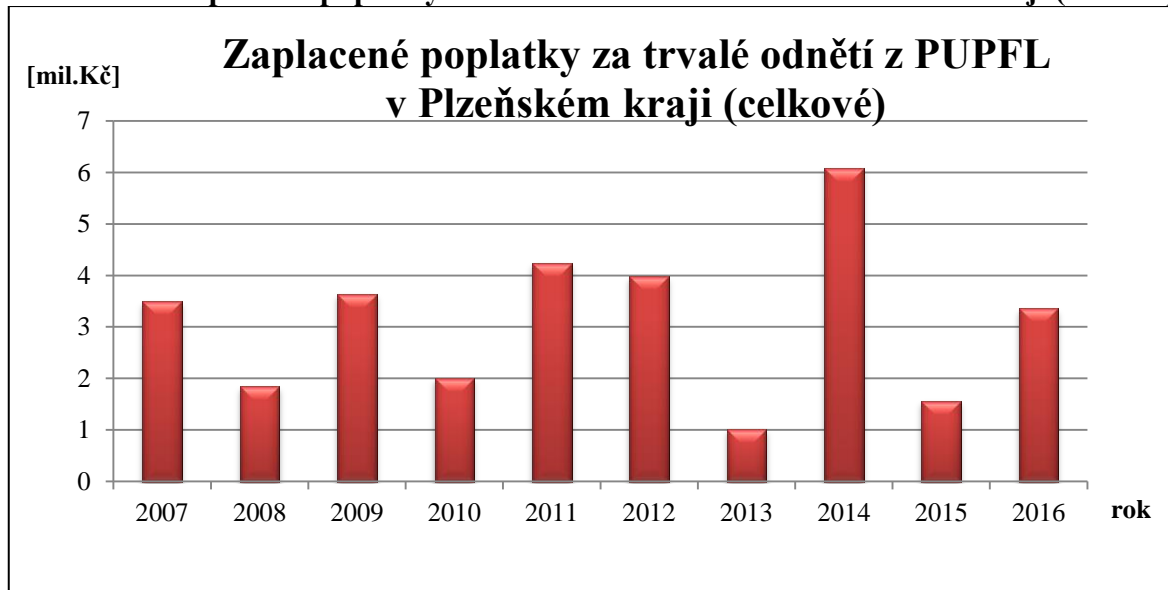
4.2.3.4 Model časové řady statistického souboru CúPk

Graf č. 12 ukazuje přehledné vyjádření Tabulky č. 5, spojnice trendu zde není zaznamenána, neboť se zde nejedná o trend.

lineární	$y = 34\,975,8727x + 2\,932\,110,8000$; $R^2 = 0,0048$
kvadratická	$y = -13\,805,46x^2 + 186\,835,91x + 2\,628\,390,72$; $R^2 = 0,0096$
logaritmická	$y = 131\,296,1443\ln(x) + 2\,926\,162,9867$; $R^2 = 0,0040$
exponenciální	$y = 2\,862\,589,6454e^{-0,0064x}$; $R^2 = 0,0013$
mocninná	$y = 2\,921\,711,2362x^{-0,0369}$; $R^2 = 0,0024$

Znázornění spojnice trendu vyrovnání kvadratickou rovnicí nebude užito, protože výpočet proveden pomocí programu Excel udává, že popis stupně shody modelu s empirickými údaji, s nejvyšším indexem determinace $R^2 = 0,0096$, je téměř nulový, neexistuje nebo nebyl zde prokázán trend.

Graf č. 12 - Zaplacené poplatky za trvalé odnětí z PUPFL v Plzeňském kraji (celkové)

zdroj: CúPk, vlastní zpracování, 2018

4.2.4 Trvalé odnětí z PUPFL

Hodnoty uvedené v Tabulce č. 11 pro jednotlivé roky představují celkové poplatky přijaté celním úřadem. Stanovená hodnota pro obce a Státní fond životního prostředí je dělena poměrnou výší z přijatých poplatků na základě lesního zákona, tj. 40 % je příjmem

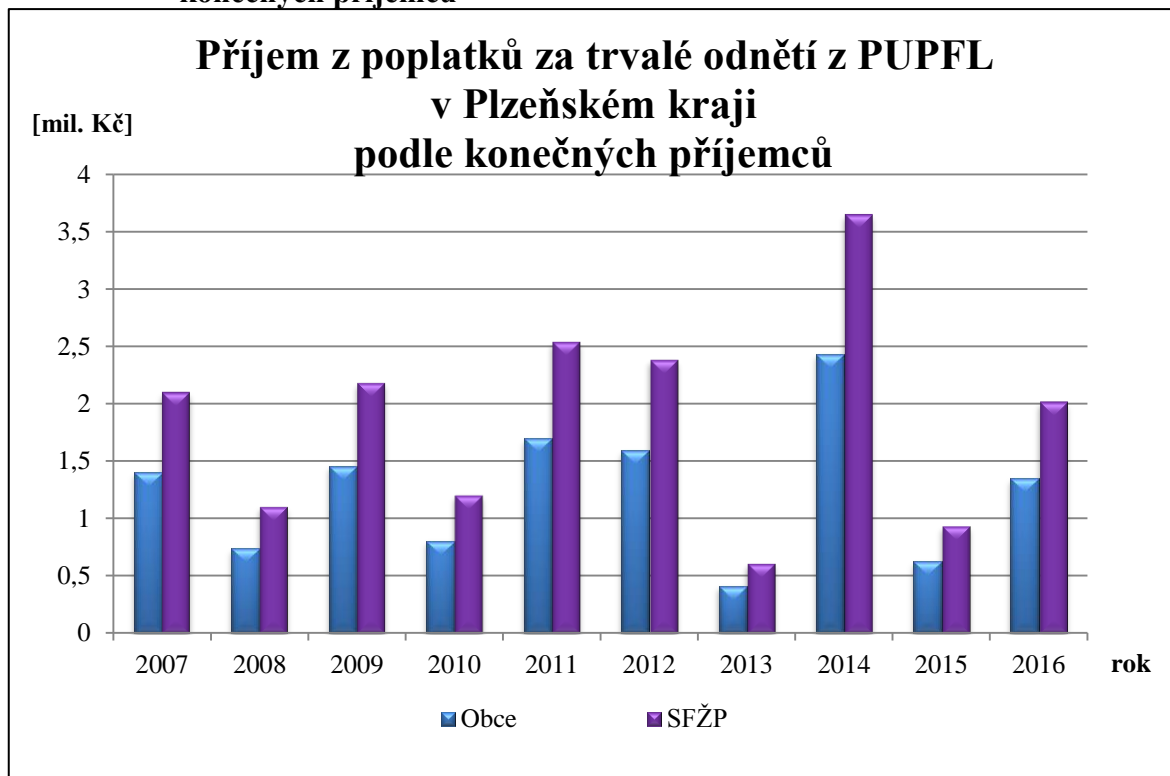
obcí, v jejichž katastrálním území došlo k trvalému odnětí z PUPFL a 60 % příjmu náleží Státnímu fondu životního prostředí. Tabulka č. 11 je přehledně znázorněna v Grafu č. 13.

Tabulka č. 11 – Poplatky za trvalé odnětí z PUPFL (podle příjemců)

zdroj, [Kč] \\ rok	2007	2008	2009	2010	2011
CúPk	3.504.072,0	1.844.095,0	3.640.195,0	2.009.020,0	4.238.954,0
Z toho odvody pro					
Obce	1.401.628,8	737.638,0	1.456.078,0	803.608,0	1.695.581,6
SFŽP	2.102.443,2	1.106.457,0	2.184.117,0	1.205.412,0	2.543.372,4
zdroj, [Kč] \\ rok	2012	2013	2014	2015	2016
CúPk	3.976.266,0	1.018.614,0	6.087.068,0	1.561.300,0	3.365.197,0
Z toho odvody pro					
Obce	1.590.506,4	407.445,6	2.434.827,2	624.520,0	1.346.078,8
SFŽP	2.385.759,6	611.168,4	3.652.240,8	936.780,0	2.019.118,2
zdroj, [Kč] \\ rok	celkem za období 10 ti let				
CúPk	31.244.781,0				
Obce	12.497.912,4				
SFŽP	18.746.868,6				

zdroj: CúPk, vlastní zpracování, 2018

Graf č. 13 - Příjem z poplatků za trvalé odnětí z PUPFL v Plzeňském kraji podle konečných příjemců

zdroj: CúPk, vlastní zpracování, 2018

5 Hodnocení a návrh řešení

5.1 Hodnocení získaných poznatků z analýz

Celková plocha PUPFL v Plzeňském kraji byla dle statistických výkazů MZe na počátku roku 2007 vykázaná ve výši 299.425,0 ha a v roce 2016 ve výši 310.088,0 ha. Na základě těchto údajů lze konstatovat, že vykazované plochy PUPFL doznaly významného navýšení, což v absolutních číslech znamená 10.663,0 ha.

Z Tabulky č. 2 a 3 lze usuzovat, že nárůsty výměr jsou rostoucí nejen v Plzeňském kraji, ale v celé České republice. V procentuálním vyjádření představuje Plzeňský kraj 11,26 % plochy PUPFL v rámci České republiky v roce 2015. V roce 2007, 2008, 2011 až 2014 byl tento poměr navýšen na 11,27 %, v roce 2009 a 2010 na 11,28 % a při skokovém roce 2016 dokonce 11,55 %. Tyto hodnoty ukazují, že v roce 2016 bylo dosaženo vyššího podílu na rozloze PUPFL České republiky, než na začátku sledovaného období. Pokud vezmeme v úvahu, že Česká republika je rozdělena na 13 krajů a Hlavní město Prahu, která na svém území nemá významné zastoupení těchto ploch, jednoznačně můžeme potvrdit, že Plzeňský kraj je ve výměře lesnický obhospodařovaných ploch velice významný, a jako takový by se měl výrazně spolupodílet na utváření národní lesnické politiky.

Meziroční změna výměry PUPFL udávaná Ministerstvem zemědělství je značně rozkolísaná (Tabulka č. 6, Tabulka č. 7, Graf č. 4). V roce 2010 došlo dokonce k úbytku výměry a to o 175,0 ha. Byl to jediný meziroční úbytek ve sledovaném období. Ostatní hodnoty představují nárůst v rozmezí 114,0 ha až 730,0 ha s výjimkou roku 2016, kdy bylo dosaženo nárůstu extrémního, a to 8.335,0 ha za rok. Z Grafu č. 1 je patrný nárůst výměry pozemků PUPFL na území Plzeňského kraje ve sledovaném období let 2007 až 2016. Lze usuzovat, že může docházet k určitému rostoucímu trendu, trvalému navyšování.

Celkovou změnou výměry PUPFL v Plzeňském kraji za období deseti let, podle zpráv Ministerstva zemědělství, je navýšení o 10.663,0 ha, což představuje v průměru navýšení každým rokem o 1.066,3 ha. Mediánem je pak hodnota 233,0 ha. Mezi aritmetickým průměrem a mediánem je velký rozdíl, což lze vysvětlit tím, že jsou ve statistickém souboru extrémní nejvyšších hodnot. Tyto extrémní jsou v roce 2009 (583,0 ha), 2012 (730,0 ha) a především v roce 2016, kdy byl nárůst skokový a to o 8.335,0 ha. Že jde v roce 2016 o ojedinělý skokový nárůst, svědčí fakta uveřejněná dne

18. 10. 2018 MZe ve Zprávě o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2017, na portálu MZe eAGRI ³⁰, kde je uvedena plocha PUPFL v Plzeňském kraji ve výši 310.365,0 ha, což znamená meziroční nárůst o 277,0 ha, což se pohybuje opět v řádech let 2007 až 2015. Tuto zprávu schválila Vláda České republiky svým usnesením č. 652 dne 10. 10. 2018. Uvedené skokové nárůsty jsou přičítány Ministerstvem zemědělství, jako důsledek zpřesňování katastru nemovitostí v rámci pozemkových úprav, revizí katastru nemovitostí a v menší míře pak novým zalesňováním nelesních půd. Tato zpřesňování katastru nemovitostí jsou z pohledu státní správy lesů potřebná a chvályhodná, avšak v rámci dalších níže popsaných skutečností, se jeví jako zásah do práv a povinností státní správy lesů, neboť nelze prokazatelně stanovit, že všechny tyto změny byly provedeny v rámci zákonných postupů.

Oproti výše zmíněným výkazům MZe, meziroční změny vykázané KÚ a ORP jsou po celé období deseti let s nárůstem který je, až na rok 2008 a 2009, nižší než výměry ministerstva. I zde je patrné rozkolísání vykazovaných přírůstů výměr.

Musíme mít však na zřeteli, že výkazy krajského úřadu a obcí s rozšířenou působností byly sumarizační, to znamená, že byly započítávány nárůsty ploch PUPFL (rozhodnutí v pochybnostech, prohlášení za PUPFL), a oproti tomu bylo počítáno s úbytkem ploch PUPFL (rozhodnutí v pochybnostech, trvalé odnětí z PUPFL).

Celková změna výměry PUPFL na základě rozhodnutí státní správy lesů KÚ a ORP za období deseti let činila navýšení o 2.331,9 ha, což představuje v průměru navýšení o 233,2 ha ročně. Medián byl vypočten s hodnotou 128,7 ha. Rozdíl mezi aritmetickým průměrem a mediánem je v tomto případě podstatně nižší, avšak stále platí, že se jedná o statistický soubor s extrémami nejvyšších hodnot. Extrémy do jisté míry kopírují extrémy výše uvedeného Ministerstva zemědělství, a přidává se k nim i rok 2008. Rok 2016 není však s tak výrazným rozdílem, jaký byl zjištěn u výkazů MZe.

V procentuálním vyjádření celkových změn výměr PUPFL lze hodnotit rozdílný nárůst mezi výkazy ministerstva, kdy bylo vypočteno navýšení oproti stavu z roku 2006 o 3,56 % a mezi výkazy KÚ a ORP, kdy navýšení bylo vypočteno pouze o 0,78 %. V absolutních číslech to znamená rozdíl výkazů MZe oproti KÚ a ORP 8.331,1 ha.

³⁰ Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2017 [online]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/lesy/zpravu-o-stavu-lesa-a-lesniho.html>.

Z hlediska stanoveného cíle práce, je nejdůležitější zjištění míry rozdílu meziročních změn výměr PUPFL z výše popsaných skutečností.

Rozdíl meziročních změn výměr PUPFL (Tabulka č. 6, Tabulka č. 7, Graf č. 5) vychází z předpokladu, že jediným, kdo může měnit využití a zařazení pozemků pod ochranu PUPFL je ze zákona orgán státní správy lesů a nestačí tak pouze zanesení do katastru nemovitostí na základě žádostí ať už vlastníků pozemků, nebo jiných oprávněných, bez rozhodnutí státní správy lesů. Proto je jako základ brána meziroční změna vykazována KÚ a ORP a od ní je odečítána meziroční změna vykazovaná Ministerstvem zemědělství. Je pravdou, že Ministerstvo zemědělství je ústředním orgánem státní správy lesů, avšak bez pravomocí měnit způsoby využití, či možnosti zařazování pozemků pod ochranu PUPFL. S tím souvisí znaménko uvedené před vypočtenými hodnotami. Se znaménkem mínus, je tak na první pohled patrné, že jde o vyšší vykazovanou meziroční změnu Ministerstvem zemědělství.

Z Tabulky č. 6 a Grafu č. 5 je zřejmé, že převážná část je právě s převahou záporných znamének, což znamená, že ministerstvo vykazuje více meziročních změn, než je vydáváno v rozhodnutích podřízených orgánů státní správy lesů. Je to zřejmě způsobeno rozhodnutími Krajského pozemkového úřadu pro Plzeňský kraj a Katastrálního úřadu pro Plzeňský kraj. Optimálním stavem by měl být rozdíl s hodnotou blížící se co nejvíce nule. Praxe ovšem ukazuje, že tohoto stavu není možné docílit, protože nelze všechna rozhodnutí státní správy lesů zaznamenat do katastru nemovitostí v zákonných lhůtách, některá z rozhodnutí pak zapsat vůbec. Příčina spočívá v absenci možnosti státní správy lesů mít ze zákona právo vkladu tzv. jiných údajů do katastru nemovitostí. Tato povinnost je dána pouze vlastníkům pozemků, kteří jak je z praxe zjevné, ve značné míře tyto změny nenechávají bezprostředně (ze zákona do 30 dní) zapisovat. Lze tedy s jistotou konstatovat, že pokud by zjištěné rozdíly mírně oscillovaly kolem nuly, napovídalo by to skutečnosti, že stávající systém změn ploch PUPFL je vyhovující, bez potřeby revize. Z výše uvedeného šetření je ovšem zcela nesporné, že dosavadní systém nejen že není vyhovující, ale přímo nutně vyžaduje zavedení nových kontrolních systémů.

Na základě bazického indexu a řetězového indexu lze zjistit rozdíly mezi jednotlivými ročními změnami absolutních hodnot výměr vykazovaných MZe (Tabulka č. 9, Graf č. 7). V našem případě bylo zjištěno, že prostřednictvím řetězového indexu je nejnižší meziroční změnou rok 2014 s hodnotou 0,00015 a nejvyšší meziroční

změnou rok 2016 s hodnotou 0,02717. Na základě bazického indexu je nejnižší změna v roce 2011 s hodnotou 0,00038 a nejvyšší změnou rok 2016 s hodnotou 0,02781. I na základě těchto indexů je zcela zjevné, že rok 2016 je vypočtenými rozdíly zcela mimořádný.

Z výše uvedených analýz také vyplývá (Tabulka č. 8, Graf č. 6), že načítáním jednotlivých meziročních změn, minimálně od roku 2013, dochází k „rozevírání“ pomyslných nůžek mezi vykazovanými výměrami MZe naproti KÚ společně s ORP. Kdyby hypoteticky byla veškerá rozhodnutí zanesena do katastru nemovitostí, a bylo v ideálním případě postupováno v mezích lesního a katastrálního zákona, načítáním jednotlivých meziročních změn by se hodnoty vykazované KÚ a ORP přibližovaly k hodnotám MZe. Ideální stav byl docílen v obdobích, kdy se vykázané hodnoty změn KÚ a ORP přiblížily k vykázaným hodnotám ministerstva, což představuje rok 2009 a přelom let 2011 a 2012. Od roku 2012 jsou pak již trvale vykazovány změny výměr v neprospěch rozhodnutí KÚ a ORP. Zde je názorně ukázán stav současné praxe, kdy bezesporu dochází k nepřiměřeným zásahům nekompetentních subjektů do činnosti státní správy lesů vymezené lesním zákonem.

Zajímavostí, zjištěnou z výsledků získaných touto prací, je poměr nárůstu pozemků určených k plnění funkcí lesa celé České republiky a Plzeňského kraje. Zatímco celkový nárůst celé České republiky mezi lety 2007 až 2016 (evidence ke dni 31. 12. 2006 až 31. 12. 2016) byl evidován ve výši 28.439,0 ha, nárůst Plzeňského kraje byl evidován ve výši 10.663,0 ha. To znamená, že za období 10 let se na celkovém poměru navýšení pozemků PUPFL k České republice pohyboval Plzeňský kraj 37,5 %. Je to zejména zajímavé v souvislosti s počtem krajů České republiky (14). S tím také souvisí úvaha, na jaký úkor taková změna proběhla. Je to na úkor zemědělského půdního fondu? Nebo dle katastru nemovitostí ostatní plochy? Odpověď na tyto otázky sice není předmětem této práce, ale ze znalosti věci, můžeme kvalifikovaně odhadnout, že se o tyto plochy ponížil převážně zemědělský půdní fond, v malé míře pak ostatní plocha. Podle mého názoru je to dáno z převážné části zpřesňováním katastru nemovitostí, jako je zpřesňování okrajů lesa v sousedství polí nebo luk a pastvin, změna ochrany pozemků u bývalých remízků a strání, které se postupem doby změnily a začaly plnit funkce lesa.

Jak již z názvu této práce vyplývá, jedním z hlavních cílů je určení trendu vývoje ploch pozemků PUPFL, neboli vystižení základních tendencí jejich vývoje. Tento vývoj

je zachycen v Grafech 8, 9, 10. V Grafech č. 11, 12, 13 není proložení vyrovnávací křivky znázorněno, neboť zde dle výpočtů o trend nejde.

Zda se jedná o trend s možností vyjádření přesného zápisu míry shody, z pohledu statistiky, je hodnoceno mírou indexu determinace R^2 (I^2), pomocí výpočtu ze základních statistických souborů. Pro hodnocení byly vybrány soubory celkové plochy Plzeňského kraje vykazované ČSÚ, MZe, celkové plochy ČR vykazované MZe, meziroční změny plochy vykazované KÚ, ORP a celkově zaplacené poplatky za odnětí z PUPFL na území Plzeňského kraje, vykázané CúPk.

Obecně můžeme z analýz konstatovat, že celkové plochy pozemků PUPFL Plzeňského kraje i celé České republiky stoupají. Pro Plzeňský kraj byla vybrána jako nejvhodnější vyrovnávací křivka kvadratické rovnice ve tvaru $y = 180,98x^2 - 1290,1x + 301833$ s indexem determinace $R^2 = 0,7003$. Jde o nelineární, rostoucí křivku s dostatečnou mírou shody. Můžeme tedy hovořit o rostoucím trendu. V případě souboru za celou Českou republiku byla vybrána za nejvhodnější rovněž vyrovnávací křivka kvadratické rovnice, a to ve tvaru $y = 84,84x^2 + 1\,877,86x + 2\,656\,596,55$ s indexem determinace $R^2 = 0,9815$. Přitom jde jen o nepatrný rozdíl od rovnic exponenciální a lineární. Kvadratická rovnice se vyznačuje vysokou mírou shody. Jde o nelineární rostoucí křivku, která nepochybně podporuje teorii rostoucího trendu.

Z podkladů statistického souboru ČSÚ, byly pozemky v Plzeňském kraji, vyrovnávány s největší mírou shody vyrovnávací křivkou kvadratickou, ve tvaru $y = 173,73x^2 - 1314,2x + 301263$ s indexem determinace $R^2 = 0,6646$. Opět i zde se projevuje na míře shody extrémní navýšení roku 2016. Vlivem tohoto navýšení se změnila vyrovnávací křivka na hodnoty velmi nízké míry shody. Můžeme sice hovořit o rostoucím trendu, ale také o velmi nízké možnosti predikce.

Ve všech výše uvedených případech určování trendu se potýkáme s anomálií přírůstu ploch v roce 2016. Za předpokladu, že bychom nezařazovali tuto anomálii do statistických souborů, jednalo by se o vyrovnání s velmi vysokou mírou shody, téměř lineární. Například ČSÚ při rovnici kvadratické dosahuje $R^2 = 0,9957$, lineární $R^2 = 0,9949$, plochy MZe Plzeňského kraje při rovnici kvadratické dosahuje $R^2 = 0,9454$, lineární $R^2 = 0,9453$, a plochy MZe ČR při rovnici kvadratické dosahuje $R^2 = 0,9730$, exponenciální $R^2 = 0,9687$. Výsledek u ČR bez přiřazení roku 2016 je paradoxně s nižší

mírou shody, což ukazuje, že výsledek celorepublikového přírůstu 2016 napomáhá přesnější specifikaci rovnic vyrovnávacích křivek.

Meziroční změny ploch v Plzeňském kraji vykazované KÚ a ORP nejlépe popisuje kvadratická rovnice ve tvaru $y = 4,0261x^2 - 53,025x + 369,82$ s indexem determinace $R^2 = 0,0467$. Při hodnocení této funkce dospějeme k závěru, že míra shody je velmi nízká, a že nelze hovořit o trendu. Hodnoty jsou velmi rozrůzněné, při sledování proměnné y bez známek konstant i dynamických vlastností. Trend nebyl potvrzen.

Stejně tak statistický soubor CúPk pro Plzeňský kraj, pro který byla vybrána kvadratická rovnice ve tvaru $y = -13\,805,46x^2 + 186\,835,91x + 2\,628\,390,72$ s indexem determinace $R^2 = 0,0096$. Mezi výběr pro hodnocení byl tento statistický soubor vybrán pro svou potřebu možnosti predikce, z důvodu budoucího očekávání výnosů z poplatků. Tento soubor byl shledán bez známek trendu, bez možnosti predikce. Je to dáno téměř nulovou mírou shody.

K úbytku výměr dochází především změnou využívání pozemků PUPFL k jiným účelům. Jednou z možností je rozhodnutím v pochybnostech, kdy nedochází ke změně využití pozemků, ale ke konstatování skutečnosti, že na předmětných pozemcích není takový porost, který by mohl být považován za les, nebo pozemek sloužící lesnímu hospodářství. U tohoto druhu úbytku jde „pouze“ o změnu v zápisu katastru nemovitostí. Druhou z možností, která je právě změnou využití pozemků PUPFL k jiným účelům je trvalé odnětí z PUPFL. V kapitole 4.2.4 bylo uvedeno, jak jsou zaplacené poplatky za trvalé odnětí z PUPFL děleny mezi zákonem stanovené konečné příjemce (Tabulka č. 11, Graf č. 13). Těmi jsou obce, na kterých bylo odnětí povoleno a dále Státní fond životního prostředí. Z analýzy vyplývá, že Státnímu fondu životního prostředí připadlo za sledované období let 2007 až 2016 z Plzeňského kraje celkem 18.746.869,- Kč, což představuje v průměru 1.874.687,- Kč za rok. Obce na území Plzeňského kraje získaly za stejné období částku celkem 12.497.912,- Kč, reprezentující v průměru 1.249.791,- Kč ročně. Tento příjem vychází z trvalého odnětí při celkové výši 66,3 ha za období deseti let (Příloha C). Celní správa přeposílá tyto finanční částky na účty jednotlivých příjemců, kteří mají v případě obcí, možnost využít příjmy jen pro zlepšení životního prostředí v obci nebo pro zachování lesa.

Je nesporné, že částka pro obce, je významným příjmem obce, neboť se většinou jedná o malé obce v okolí větších měst. Výtěžky z poplatků jsou zahrnuty do rozpočtů obcí, a obcemi následně využívány převážně pro rozvoj veřejné zeleně v intravilánu obcí.

Přesnější data o počtech příslušných obcí, které jsou příjemci z poplatků, nebyla cílem této práce. Lze však s odkazem na sdělení referentů odborů životního prostředí příslušných ORP v Plzeňském kraji odhadnout, že platby za trvalé odnětí z PUPFL jsou ročně poskytovány zhruba 80 obcím.

Roční hodnoty poplatků za trvalé odnětí z PUPFL jsou v Plzeňském kraji relativně vysoké, musíme však zohlednit také dopady, které jsou s tímto rozhodnutím státní správy lesů spjaty. Trvalé odnětí z PUPFL je na území Plzeňského kraje většinou řešeno z důvodů nových staveb a stávajících staveb dotčených změnou. Tím je snižován podíl hospodářsky využívaných půd. Lesní pozemky jsou řazeny mezi nezemědělské, generují biomasu a mimoprodukční funkce, které patří mezi významné složky mající vliv na trvale udržitelný rozvoj a zachování životního prostředí. V tomto ohledu, a v návaznosti na uvedené skutečnosti, že v Plzeňském kraji přibývá pozemků PUPFL (alespoň podle zápisů v katastru nemovitostí), lze trvalé odnětí z PUPFL považovat za marginální, a poplatky za něj, jako pozitivní přínos obcím a Státnímu fondu životního prostředí.

5.2 Hodnocení celkového stavu

Současný katastr nemovitostí je jednou z nejdůležitějších databází využívaných při výkonu státní správy lesů. Je z něj čerpáno při zpracovávání lesních hospodářských plánů, lesních hospodářských osnov a dalších úkonů, které souvisí s vlastnickými právy k nemovitostem. Samotné hospodaření na lesních pozemcích je spojeno se zákonem č. 289/1995 Sb., lesním zákonem, a dalších na něj navazujících předpisů. Jako hospodařícími a zároveň povinnými jsou vnímáni vlastníci těchto pozemků. Tito mají nejen práva, ale také povinnosti vyplývající z výše uvedeného zákona. Praxe však ukazuje, že vlastníci, zejména vlastníci malých lesních celků, v některých případech neví, jak mají řádně hospodařit se svým majetkem a dokonce mnohdy ani neví, že lesní majetky vlastní.

Lesní pozemek, jako druh pozemku - lesní pozemek, pojmenovaný vyhláškou Českého úřadu zeměměřického a katastrálního ze dne 1. listopadu 2013 č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), je označení lesa, zapsané v katastru

nemovitostí a měl by se vázat na skutečný stav v „terénu“. Tyto pozemky jsou primárně pod ochranou pozemek určený k plnění funkcí lesa – *lesní pozemky, pozemky PUPFL*. Mezi další pozemky, které mohou být pod ochranu pozemků určených k plnění funkcí lesa, zařazujeme ty pozemky, které souvisejí s výkonem hospodaření v lesích, a které svoji podstatou ovlivňují les – *jiné pozemky, pozemky PUPFL*.

Pro účely práce bylo využito podkladů, které udávají plochu PUPFL z hlediska lesnického jako součet bezlesí (rozdíl evidované plochy z PUPFL a porostní plochy z lesních hospodářských plánů), porostní plochy a jiných pozemků, a z hlediska výpočtu dat z katastru nemovitostí jako součet kultury 10 (druh pozemku: lesní pozemek) a způsobu ochrany pozemku.

Les, jako významná složka životního prostředí, má za úkol nejen přímou produkci dřevní hmoty, jenž naše společnost zřejmě využívá nejčastěji, ale i další funkce neméně významné, jako je záchyt a udržování půdní vláhy, termoregulace povrchu, vytváření mikroklima dalším rostlinným druhům, úkryt pro různé živočišné druhy, okysličování, zpevnění půd svými kořenovými systémy, tvorba humusu. Z pohledu široké veřejnosti se pak přidávají také funkce rekreační. To vše pro nás představuje natolik významnou složku ekosystému, že bez její ochrany, by asi stěží mohlo dojít k trvale udržitelnému rozvoji naší společnosti. Ukázkou nešetrného zacházení mohou být známé příklady „odlesňování“ pralesů, nebo postupujících polopouští.

Les dnes v České republice zaujímá přibližně jednu třetinu rozlohy. Podle dat získaných z MZe ³¹, je udávána lesnatost České republiky na konci roku 2017 33,1 % porostní půdy a celkově pozemků pod ochranou PUPFL 34,1 %. Z tohoto pohledu je vybraná oblast pro tuto práci – Plzeňský kraj, s lesnatostí 39,7 % porostní půdy a 40,6 % všech pozemků PUPFL, s nadprůměrným zalesněním. Je to dáno právě množstvím příhraničních lesních komplexů a dalších větších lesních celků kolem Manětína, Stříbra, Rokycan. Mimo tyto oblasti můžeme též nalézt velké množství menších lesních celků, zejména na svazích a méně přístupných místech Plzeňského kraje.

Z dostupných zdrojů, a ze zdrojů použitých pro tuto práci vyplývá, že rozloha lesních pozemků neustále roste a to navzdory odnímání lesních pozemků k různým účelům, především pro účely staveb.

³¹ Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2017 [online]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/lesy/zpravu-o-stavu-lesa-a-lesniho.html>.

V této části bychom měli poznamenat, že lesní pozemky tak, jak jsou zapsány v katastru nemovitostí, vždy nekorrespondují se skutečným stavem v „terénu“, čili se stavem, kdy se na zápisu druhu pozemku lesní pozemek, opravdu nachází les. Příklad stavu dokládá Příloha F. Tyto „nedostatky“ jsou předmětem současných změn katastru nemovitostí. Prostřednictvím Státního pozemkového úřadu a dalších správních úřadů, je soustředěna snaha o nápravu nesprávně uvedených záznamů. Tyto změny s sebou přinášejí však řadu obtíží. Jednou z překážek je absence přesného geodetického zaměření jednotlivých parcel v terénu a prolnutí do map. Při těchto zpřesněních dochází ke změnám parcelních výměř, kdy se různými přepočty upravují tak, aby nebyli vlastníci pozemků kráceni na svých právech. Tyto zpřesňující úpravy mají také vliv na změny výměř lesních pozemků. Dále jsou dodatečně zaměřovány objekty, které v minulosti byly stavbami na pozemcích PUPFL, v současné době neslouží lesnímu hospodaření, a při změnách velikostí parcel se z těchto pozemků odnímají.

Takovéto změny se provádějí na základě § 3 odst. 3 zákona č. 139/2002 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, kde je uvedeno, že pozemky chráněné podle zvláštních předpisů se mohou řešit pomocí pozemkových úprav jen se souhlasu vlastníků a příslušných správních úřadů. Pokud je v obvodu pozemkové úpravy les, zpracovatel projektu respektuje stav stávajících porostů, včetně umístění lesních pozemků a porovnává, zda skutečná hranice lesního pozemku odpovídá stavu v katastru nemovitostí, a když se liší, konzultuje stav s vlastníkem lesa a respektuje jeho stanovisko. Může nastat i situace, kdy projektant může navrhnout v souladu s ustanovením § 2 zákona č. 139/2002 Sb. změny druhů pozemků na základě požadavku vlastníka, nebo správního orgánu (například zalesnění). Veškeré změny druhů pozemků jsou projednávány s příslušnými správními orgány v rámci návrhu Plánu společných zařízení. Takto je to zákonem stanoveno. V praxi je to složité, při pracovním vytížení správních úřadů často bývá časově nemožné precizně zkontrolovat a srovnat všechny pozemky návrhu se stávajícím katastrem nemovitostí. Zvláště když jde o tisíce pozemků v rámci jednoho obvodu. Stává se, že správní orgán nestíhá zkontrolovat, nezvládá ve stanovené lhůtě do 30 dní vydat stanovisko a dochází tak k vydání rozhodnutí Státního pozemkového úřadu bez patřičné kontroly úřadů chránících zájmy podle zvláštních předpisů. Vydané rozhodnutí pozemkového úřadu podle § 11 zákona č.

139/2002 Sb. nahrazuje rozhodnutí jiného správního orgánu, např. státní správy lesů nebo stavebních úřadů.

Výše popsané změny jsou svým charakterem považovány za největší změny, které mají vliv na stanovení výměry lesní půdy v České republice.

Z výsledků této práce se lze domnívat, že skutečný rozdíl mezi výkazy MZe a KÚ společně s ORP, ve výši 8.331,0 ha, právě mohou být změnou pozemkových úprav a revizí katastrů. Je to však nepodložená domněnka, neboť tyto údaje nejsou nikde statisticky vedeny.

Mezi další podstatné změny patří rozhodnutí státní správy lesů, v pochybnostech, o tom, zda předmětné pozemky jsou pozemky lesní (pozemky PUPFL), kterým se mohou „napravovat“ chyby v záznamech katastru nemovitostí. Jde především o stanovení, které pozemky naplňují literu lesního zákona a dají se považovat za les, se všemi jeho plnicími funkcemi, nebo zda jde o jiné pozemky. Těchto rozhodnutí se využívá především u záznamů katastru, které byly v minulosti (nejvíce po druhé světové válce) zaneseny v zájmu předpokládaného určení k zalesnění, ke kterému přitom nikdy nedošlo. Nebo právě pro zpřesnění, po novém geometrickém zaměření pozemků.

Dnes rovněž dosti využívané rozhodnutí - prohlášení za pozemky PUPFL, kdy se nově zalesňují převážně zemědělské pozemky, které nelze dále zemědělsky využívat, nebo které vlastník dál nechce zemědělsky využívat. Nové zalesňování je dnes v popředí i díky státním dotacím, které lze pro takovouto změnu využití čerpat.

Výše uvedené skutečnosti do značné míry ovlivňují funkčnost a efektivitu katastru nemovitostí. Stěžujícím prvkem funkčnosti katastru nemovitostí jsou i pochybení v zápisech na základě nesprávně vedených řízení samotných Katastrálních úřadů. Praxe ukazuje, že se můžeme setkat s provedenými zápisy do katastru nemovitostí bez doložení relevantních podkladů (rozhodnutí nebo stanovisek pro rozhodnutí oprávněných úřadů) vydaných orgánem státní správy lesů. Z pohledu státní správy lesů je současný stav nevhodný, protože nedává příliš možností, jak funkčně ovlivňovat správnost zápisů, a předcházet tak nepovoleným změnám. Povinností státní správy lesů je tyto změny sledovat, neboť se změnami je spojena ochrana lesních pozemků. Nesprávný zápis (změna) tak může vést k nepřesným podkladům ve správních řízeních a také při řízeních o přestupcích.

Do této chvíle se práce zabývala pouze skutečnostmi vyplývajícími z dat spojených s evidencí parcel dle katastru nemovitostí. Dále budeme nahlížet na les a lesní pozemky, jako na přímé využívání ploch porostními skupinami tzv. JPRL (jednotky prostorového rozdělení lesa) a pozemky přímo sloužícími lesnímu hospodářství, z pohledu funkčního využití.

Rozlohou lesa se zabývá Ústav pro hospodářskou úpravu lesa Brandýs nad Labem, který byl pověřen Ministerstvem zemědělství k provedení Národní inventarizace lesů (NIL). Národní inventarizace lesů vyplývá z § 28 lesního zákona. Inventarizací lesů je myšleno skutečné zjišťování stavu lesů na území státu, tedy i zjišťování výměr lesa.

Po vzoru Skandinávie, která s inventarizací svých lesních celků započala již kolem roku 1920 (Norsko 1919, Švédsko 1920, Finsko 1921)³², byla po schválení Vlády ČR³³ národní inventarizace lesů realizována i na území České republiky mezi lety 2001 až 2004. První Národní inventarizace lesů (NIL 1), byla založena na výběrovém šetření, realizovaném přímo v terénu. Výsledky byly publikovány v roce 2005 a v roce 2007 byla vydána publikace Národní inventarizace lesů v České republice 2001 – 2004³⁴. Tato publikace byla výstižným popisem lesů na našem území v celé šíři.

Pro druhou Národní inventarizaci lesů (NIL 2)³⁵, kterou též prováděl Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, byl prováděn terénní sběr dat v letech 2011 – 2015. První výsledky byly publikovány v roce 2015 na XVIII. Sněmu lesníků.³⁶

Před seznámením se s výsledky popsány níže, je nutno podotknout, že zmíněné inventarizace lesů jsou samostatně sledovanou skupinou, která pracuje se skutečným stavem „lesa“ a metodou odhadu z mapových podkladů a doplněním z terénních šetření, stanovuje „odhadem“ rozlohy a další ukazatele lesního hospodářství. NIL 1 vycházela z mapování okrajů lesa z černobílých leteckých ortofotomap, přičemž byla celorepublikově stanovena plocha lesa na 2.751,6 tis. ha. NIL 2 již vychází ze stanovování pomocí statistických odhadů. Protože je to jiná metoda, než byla použita pro šetření NIL 1, bylo využito zpětné úpravy touto metodou pro plochu NIL 1 s výsledkem 2.889,8 tis. ha. Plocha

³² ÚHÚL, *Počátky národní inventarizace lesů* [online]. Dostupné z: <http://nil.uhul.cz/uvodni-informace/historie>.

³³ *Nařízení vlády č. 193/2000 Sb., kterým se vyhláší provedení inventarizace lesů v letech 2001 až 2004.*

³⁴ [AUTORSKÝ KOLEKTIV JAROMÍR VAŠÍČEK ... ET AL.], *Národní inventarizace lesů v České republice.*

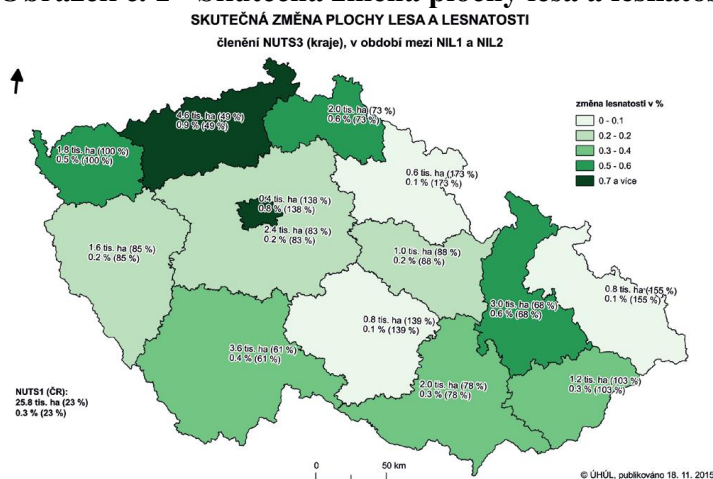
³⁵ *Nařízení vlády č. 247/2009 Sb., kterým se vyhláší provedení inventarizace lesů v letech 2011 až 2015.*

³⁶ *Národní inventarizace lesů: XVIII. sněm lesníků : sborník příspěvků : 10. 11. 2015 Hradec Králové.*

pro NIL 2 byla odhadnuta na celkem 2.904,2 tis. ha, s intervalovým odhadem konstruovaným pro 95 % statistickou jistotu (hladina významnosti $\alpha = 0,05$).

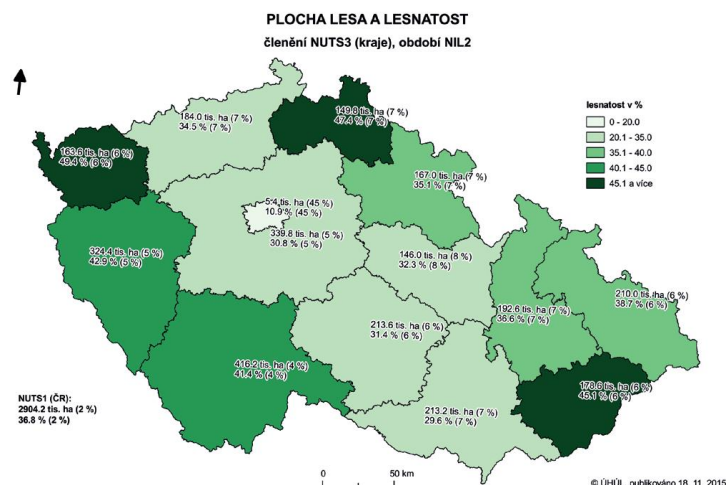
Výsledky poukazují na nárůst plochy lesa rozdělený do dvou kategorií (obě kategorie jsou vztahovány na území celé České republiky, a jsou pro období mezi NIL 1 a NIL 2). První je celková změna, která byla odhadnuta na +14,4 tis. ha (přírůstek lesa 74,6 tis. ha, úbytek -60,2 tis. ha), druhá je změna skutečná, odhadnutá na +25,8 tis. ha (skutečný přírůstek lesa 33,6 tis. ha, skutečný úbytek lesa -7,8 tis. ha)³⁷. Při bližším vyjádření pro Plzeňský kraj bylo vycházeno z hodnot skutečné změny plochy lesa a lesnatosti +1,6 tis. ha, což představuje cca 0,2 % (viz obrázek č. 2).

Obrázek č. 1 - Skutečná změna plochy lesa a lesnatosti

zdroj: ÚHÚL

Obrázek č. 2 - Plocha lesa a lesnatost

zdroj: ÚHÚL

³⁷ ÚHÚL, *Výstupy Národní inventarizace lesů* [online]. Dostupné z: http://nil.uhul.cz/data/documents/vysledky_projektu_nil2/plocha_lesa_lp_prosinec_2015.pdf.

Za důvody skutečného přírůstku lesa byl označen ze 70 % spontánní vývoj lesa (přírodní procesy), z 30 % pak přímé zalesnění (činnost člověka).³⁸

Za důvody skutečného úbytku lesa byla označena z 95 % činnost člověka, z 5 % pak přírodní procesy, jako jsou eroze, sesuvy.³⁸

Jak je patrné, výsledky Národní inventarizace lesů jsou oproti výkazům získávaným z katastru nemovitostí úplně odlišné. Shrňme-li získané poznatky, Ministerstvo zemědělství prostřednictvím svých ročenek udává za rok 2015 výměru PUPFL v Plzeňském kraji 301.753,0 ha (Tabulka č. 2), Národní inventarizace lesů (NIL 2), zpracovaná Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů, udává výměru 324.400,0 ha (viz Obrázek č. 1). Což představuje rozdíl 22.647,0 ha. Tento rozdíl ukazuje na skutečnost, že v Plzeňském kraji se nachází o 22.647,0 ha více lesních pozemků, než je v evidenci Ministerstva zemědělství, nasvědčuje tomu, že doposud není stav všech lesních pozemků správně evidován. Předpokladem je, že odhady Ústavu pro hospodářskou úpravu lesa jsou stanoveny správně, za užití relevantních metod pro zpracování.³⁸

Při zpracování této práce nebyly výsledky z Národní inventarizace lesů brány jako podklady hlavní, neboť mají charakter pouze informativní, bez zanesení do oficiálních dat, statistických výkazů, či katastru nemovitostí. Lze však s nimi počítat jako s určitým podkladem pro zjištění míry nedokonalosti stávajících evidencí katastru nemovitostí. I toto zjištění má význam pro posouzení míry správnosti podkladů pro individuální správní akty, které má ve své věcné příslušnosti státní správa lesů.

Jedinou evidencí, kterou státní správa zpracovává pro statistické účely (poskytování údajů pro statistické účely státní správou lesů), ohledně změn výměr PUPFL, je poskytování ročního výkazu o odnětí a o poplatcích za odnětí pozemků určených k plnění funkcí lesa podle lesního zákona.

Resortní statistická zjišťování řízená podle zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, byla do roku 2016, tedy poslední výkaz za období roku 2015, zpracovávána na formulářích Ministerstva životního prostředí „Popl (MŽP) 2-01“, neboť byly kompetence právně určeny Ministerstvu životního prostředí. Údaje za rok 2016 pak jsou evidovány podle nové právní úpravy platné od 3. 3. 2017, s účinností od 1. 5. 2017, kdy agenda přešla do kompetencí Ministerstva zemědělství.

³⁸ ÚHÚL, *Výstupy Národní inventarizace lesů* [online]. Dostupné z: http://nil.uhul.cz/data/documents/vysledky_projektu_nil2/plocha_lesa_lp_prosinec_2015.pdf.

Vznikla nová Směrnice Ministerstva zemědělství č. j. 46156/2017-MZE-16221 ze dne 3. 8. 2017, která stanoví postup při vykazování údajů o odnětí pozemků plnění funkcí lesa.

Ostatní změny výměr PUPFL prováděné státní správou lesů v příslušnosti KÚ a ORP nepodléhají ze zákona resortním statistickým zjišťováním. Je však pravdou, že od 1. 7. 2017 byla upravena povinnost zasílat rozhodnutí týkající se změn pozemků „na vědomí“, po nabytí právní moci, Ústavu pro hospodářskou Úpravu lesa. Zpracování takto získaných podkladů, se promítá do vnitřních databází Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů, z kterých může státní správa lesů čerpat. Není to však v návaznosti na katastr nemovitostí, ani na jiné databáze, které jsou veřejnosti dostupné.

Jako dalším podnětem pro zpracování této práce je ta skutečnost, že při kontrolách nad dodržováním lesního zákona a na jeho základě vydaných rozhodnutí – kontroly podle § 51 lesního zákona, bylo jen v působnosti ORP Nýřany zjištěno, že zápis do katastru nemovitostí nebyl vlastníky pozemků (žadatelé o správní rozhodnutí) za dobu od roku 2014 do roku 2017 včetně, zanesen v 32 případech. Jedná se o rozhodnutí správního orgánu spojených se změnami pozemků a to především o rozhodnutí v pochybnostech, trvalé odnětí z pozemků určených k plnění funkcí lesa, dělení lesních pozemků a prohlášení za pozemky určené k plnění funkcí lesa. V procentuálním vyjádření se jedná zhruba o 25 % rozhodnutí spojených se změnami velikostí, či změnami druhu pozemků na území, které k datu 31. 12. 2016 činilo celkem 33,82 tis. ha, z toho lesních pozemků 22,28 tis. ha.³⁹

Tento stav je z hlediska veřejné správy přinejmenším nevhodný, neboť nezaručuje správnost zásady materiální pravdy v řízení spojených s výkonem státní správy. Dochází tím k ovlivnění některých řízení, jimiž jsou podklady získané prostřednictvím dálkového přístupu do katastru nemovitostí nedílnou a zásadní okolností pro rozhodování. Mezi takové případy lze zařadit posouzení možností staveb na lesních pozemcích a v pásmu do 50 m od těchto pozemků, nebo také rozhodnutí o uznání honiteb, které má v příslušnosti státní správa myslivosti. Při uznávání honiteb jsou podklady katastru nemovitostí nedílnou součástí rozhodnutí, je zde jasně definován druh pozemku, jeho výměra a vlastník pozemku. Na druhu pozemku pak také závisí možnost tzv. „normování“ zvěře, kde se rozhoduje o tom, jak se bude na příslušných územích myslivecky hospodařit. Při špatném

³⁹ ČSÚ, *Vlastní tabulka z VDB* [online]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#k=5&pvokc=65&uroven=50&w>.

zařazení druhu pozemku státní správou, může docházet k poškozování zájmů držitelů nebo i uživatelů honiteb.

Lze tedy konstatovat, že když katastr nemovitostí obsahuje chyby v zařazení druhu pozemku, nebo využití pozemku má to zásadní vliv na rozhodování nejen státní správy, ale i celé veřejné správy, jako takové. Musíme brát na zřetel, že veřejná správa, myšleno jako celek, nemůže určovat ve svých rozhodnutích druh pozemku a využití pozemku podle svých uvážen. Musí se řídit důkazy a skutečnostmi prokazujícími pravý stav věci. Těžko si umím představit, že bude rozhodnuto při řízeních o pozemcích například jen podle mapových podkladů, bez podkladu katastru nemovitostí. V takovém případě by mohlo docházet u výroků rozhodnutí, se kterým by účastník řízení nesouhlasil, k odvoláním, ve kterých by se odvolatel opíral právě o špatné posouzení podkladů. Proto by zpřesnění tohoto registru mělo proběhnout v co nejkratší době a s co nejpřesnějšími údaji. Z toho důvodu tato práce poukazuje na dosavadní praxi s ohledem na nevhodnost legislativních úprav této problematiky. Současný stav je nutno řešit komplexně, systémově, s využitím vizí daných ministerstvy a vizí e-Governmentu České republiky. Je to podmínkou i pro možnost hospodaření podle strategického plánu ⁴⁰, kde jsou všechny lesy udržitelně obhospodařovávány, a ve kterém lesy přispívají k udržitelnému rozvoji a poskytují ekonomické, sociální, environmentální a kulturní benefity pro současné i budoucí generace.

5.3 Návrh řešení

Z výše popsaných hodnocení, poznatků získaných v rámci dlouholeté praxe ve státní správě lesů si dovoluji tvrdit, že současný stav evidencí pozemkového fondu v České republice, zejména jak ukazují analýzy uváděné v této práci pro Plzeňský kraj, nedosahuje takových kvalit, jakých dnes při současných technologických možnostech, může být docíleno. Základem pro kvalitní evidenci katastru nemovitostí musí být na straně jedné maximální snaha vlastníků pozemků o přesné znění evidence jejich majetků co do velikosti i zápisu jiných údajů katastru, na straně druhé zefektivnit a novými technologiemi zpřesnit digitalizovaná data, maximálně sjednocovat pozemky stejného druhu jednoho vlastníka,

⁴⁰ Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2017 [online]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/lesy/zpravu-o-stavu-lesa-a-lesniho.html>, s. 158

legislativně upravit a zjednodušit práva zápisů do katastru nemovitostí. Protože zjištěná data ze statistických souborů ukazují na velké rozdíly ve vykazování, prakticky každý správní orgán vykazuje diametrálně jiné hodnoty, je nesporné, že zde nejde pouze o chybu vzniklou na základě vykazovaných nepřesností, ale o chybu systému.

Změny systému bych viděl na třech úrovních, které budou moci spolu utvořit přesné a zjednodušené evidence pozemků PUPFL.

První úroveň je legislativní změna, která by měla sjednotit a zjednodušit postupy na úrovni lesního zákona, zákona o statistické službě, katastrální vyhlášky a zákona o pozemkových úpravách.

Druhou úroveň bych spatřoval v realizaci záměru jednotného registru lesních pozemků, pověření správce systému, tvorbě aplikace registru PUPFL.

Třetí úroveň musí být důsledné dodržování pravidel všemi zúčastněnými stranami, jako jsou vlastníci pozemků, správní orgány, zpracovatelé dokumentací.

5.3.1 Legislativní změny

Změny, které by měly být zakotveny legislativně, se musí rozdělit na zjednodušení oprav katastru, které pouze mění a zpřesňují evidenční stav katastru nemovitostí na základě skutečného stavu v „terénu“, jako je právě pozemková úprava, revize katastru. S tímto krokem souvisí rozhodnutí státní správy lesů v pochybnostech o tom, zda jde o pozemky lesní, či pozemky jiné. Toto rozhodnutí je doposud spojeno se správním řízením, kde může být návrh podán vlastníkem pozemku, osobou na základě plné moci nebo z vlastního podnětu správního orgánu státní správy lesů. Pořád ale musí být rozhodováno v souladu se správním řádem. Dosavadní legislativa je postavena na složitém a zdlouhavém procesu, který dává velká práva vlastníkům pozemku, zároveň však nedostatečně zohledňuje jejich povinnosti, jako je využívání pozemků v souladu s případnou ochranou pozemků, jako je PUPFL nebo ZPF (zemědělský půdní fond). Přitom ochrana pozemků je věcí celospolečensky nutnou, směřující k zachování udržitelného životního prostředí. Podle výkladu ustanovení § 3 odst. 3 lesního zákona (rozhodnutí v pochybnostech) můžeme konstatovat, že pokud z moci úřední státní správa lesů dostatečně odůvodní výrok rozhodnutí, tím je myšleno, když je parcela vedena jako jiný druh pozemku, než je lesní nebo nemá zapsanou ochranu PUPFL, a v „terénu“ je stav takový, že se s jistotou jedná o les nebo pozemek sloužící plnění funkcí lesa, musí být toto rozhodnutí vlastníky

akceptováno. Praxe ukazuje, že vlastník pozemku, který nesouhlasí se zařazením mezi druh lesní pozemek s ochranou PUPFL nebo jiný pozemek s ochranou PUPFL, a podá odvolání, jako řádný opravný prostředek, a za předpokladu, že rozhodnutí je náležitě odůvodněno, odvolací orgán rozhodnutí zpravidla potvrzuje. Zde však nastává problém, který je v současné době upraven, podle mého názoru, nesystémově. Jedná se o to, že dotčené rozhodnutí státní správy lesů, se kterým vlastník nesouhlasí, musí on sám do 30 dní od nabytí právní moci podat na katastrální úřad jako změnu jiných údajů katastru⁴¹. S touto změnou je spjat poplatek za vklad, který musí být vlastníkem uhrazen. Tuto povinnost však v řadě případů vlastník nedodržuje, i když se tím vystavuje možným postihům⁴². Tomu by se mohlo předejít například změnou katastrálního zákona ve smyslu, že státní správa lesů nebo správce příslušné agendy (správce aplikace) bude prostřednictvím změny v lesním zákoně orgánem veřejné moci, který bude mít povinnost zaslat rozhodnutí, souhlas nebo oznámení k zápisu do katastru katastrálnímu úřadu⁴³. Změna by přinesla zefektivnění a zjednodušení dosavadního stavu, také by narovнала a sladila současný stav, kdy tuto povinnost zasílání již má například Státní pozemkový úřad, který též mění svými rozhodnutími druhy pozemků, velikosti a jiné změny parcel. Můžeme tak hovořit o základním pilíři změn, které považuji za zcela zásadní, přitom s minimem nákladů a největší účinností.

Za další změnu legislativní úpravy, která by byla přínosem je upravení doby, po kterou se lze vyjadřovat k podkladům v rámci řízení vedených Státním pozemkovým úřadem, zejména pozemkovým úpravám⁴⁴ a také řízením vedeným Katastrálními úřady, jako jsou revize katastru⁴⁵, a to z dnešních 30 dní na dobu 60 dní, aby vznikl dostatečný prostor k prostudování podkladů a mohlo být vydáno relevantnější stanovisko, kde bude u konkrétních pozemků dotčených změnou vysloven souhlas nebo nesouhlas se změnou nebo budou navrženy další možné změny. Tím se může zjednodušit a zlegalizovat současný stav, který je i z výsledků této práce jednoznačně a prokazatelně praktikován.

⁴¹ Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), § 37 odst. 1 písm. d)

⁴² Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), § 57 odst. 2 písm. d)

⁴³ Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), § 31 odst. 1 písm. b)

⁴⁴ Zákon č. 139/2002 Sb., Zákon o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, § 2

⁴⁵ Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), § 35

Do legislativních změn lze dále zařadit změnu § 47 odst. 6 lesního zákona, kde se hovoří o tom, že státní správa každoročně zasílá údaje o odnětí a o poplatcích za odnětí. Změna by měla obsahovat přidání povinnosti zasílat údaje i o prohlášení za pozemky PUPFL a změny vůči stávajícímu stavu katastru nemovitostí při pochybnostech. Nebo by mohla být přímo uvedena změna jako povinnost reportu do nových aplikací Ministerstva zemědělství. To umožní zjednodušení a zrychlení změn v příslušných registrech. Na tuto změnu navazuje další, druhá úroveň, která spočívá v samotné realizaci záměru a návrhu na tvorbu nové aplikace, jako registru rozhodnutí státní správy lesů.

5.3.2 Registr rozhodnutí státní správy lesů o změnách pozemků PUPFL

V návaznosti na legitimitu ploch pozemků určených k plnění funkcí lesa, je zcela nesporné umožnit vznik aplikace státní správy lesů, ve které by měly být uvedeny veškeré parcely, které jsou při porovnání se skutečným stavem v „terénu“ označeny jako lesní pozemky pod ochranou pozemků určených k plnění funkcí lesa a dále jiné pozemky, související s lesním hospodařením a s ochranou pozemek určený k plnění funkcí lesa.

Dnes jsou podobné aplikace využívány prostřednictvím portálu Ministerstva zemědělství eAGRI, který vznikl sloučením stránek www.mze.cz, www.upu.cz (stránky pozemkových úřadů) a www.farmar.eu (Portál farmáře). Je to portál, který vznikl za účelem vytvoření jednoho centrálního přístupového bodu k informačním zdrojům Ministerstva zemědělství a jeho podřízených organizací. V rámci portálu eAGRI je vytvořen i subportál Lesy, který mimo jiné obsahuje registry a aplikace, které jsou přístupné pouze po přihlášení jménem ověřených pracovníků státní správy lesů. Mezi již zpracované aplikace a registry, které jsou nezastupitelné a pro fungování státní správy lesů přinášejí zjednodušení a zrychlení, patří Datový sklad státní správy lesů, Lesní hospodářské osnovy, Odborný lesní hospodář (OLH) – výpočet náhrad, aj. Jsou to registry a aplikace pracující na bázi vlastnictví pozemků, porostních skupin, výpisů z katastru nemovitostí, mapových podkladů a dalších, s možností zjištění veškerých potřebných náležitostí on-line.

Pro vznik nového registru, který bude mít za úkol shromažďování informací o parcelních nebo pozemkových změnách týkajících se správních řízení státní správy lesů, by mohlo být využito podobné aplikace, jako je dnes využíváno pro výpočet náhrad za odborné lesní hospodáře.

Registr PUPFL může vycházet z registru katastru nemovitostí (subportál Lesy využívá katastru nemovitostí v plném rozsahu), kde formou filtrů lze vyhledat příslušná parcelní čísla. K těmto parcelním číslům pak přiřadit hodnoty typu změny, na jakém základě byla změna provedena, kým byla provedena, číslem jednacím, nabytím právní moci dokumentů a připojení příslušného dokumentu ve formátu PDF. Nakonec elektronicky podepsáno oprávněnou osobou a odesláno k dalšímu zpracování. Tento způsob lze ale realizovat pouze v případě, že změně podléhá parcelní číslo, jako celek.

V případě, kdy by docházelo k dělení nebo ke změně ve velikosti pozemků, na základě nově pořízeného geometrického plánu, který je vždy opatřen souhlasem s očíslováním nově vzniklých parcel příslušným Katastrálním úřadem, bude po vyfiltrování příslušného parcelního čísla z registru katastru nemovitostí vybrána varianta – „zanést nově vzniklé parcely“ a dále by následoval obdobný postup, jako v prvním případě, to znamená přiřadit hodnoty typu změny, na jakém základě byla změna provedena, kým byla provedena, číslo jednacím, nabytí právní moci dokumentů a připojení příslušného dokumentu ve formátu PDF. Nakonec opět elektronicky podepsat oprávněnou osobou a odeslat k dalšímu zpracování.

Následně správce aplikace změny sumarizuje, podle příslušností zašle Katastrálním úřadům, které na základě výše uvedené nové legislativní změny, bude vést řízení o zápisu do katastru nemovitostí. Správce bude novou legislativní úpravou pověřen jako ten, který pro veřejnou správu má povinnost zasílat rozhodnutí pro zápis jiných údajů katastru. Tento způsob může zefektivnit a zrychlit zanesení změn do katastru nemovitostí. Na základě správního řádu a současné praxe délky správních řízení, můžeme kvalifikovaně odhadnout, že změna bude provedena s ukončením řízení Katastrálního úřadu maximálně do 40 dní po vložení změn do aplikace registru PUPFL, státní správou lesů, nebo jinými oprávněnými. Další varianta, která přichází v úvahu je, že přístup k registru PUPFL bude mít rovnou Katastrální úřad, kterému budou přímo filtrovány nové změny, a na těchto základech budou moci ihned zahajovat řízení o vkladu.

Hlavním přínosem tohoto řešení bude nejen zrychlení zápisu, ale hlavně efektivní využití všech rozhodnutí státní správy lesů a rozhodnutí ostatních správních úřadů o změnách PUPFL, která budou ze sta procent zanesena do katastru nemovitostí. Vyloučí se tím přenesení povinnosti vlastníků pozemků podat návrh na vklad změn katastru

nemovitostí. Tento krok usnadní a ulehčí vlastníkům pozemků konat další činnosti, což je v souladu s vizí veřejné správy.

Proti takovému postupu může být namítáno, že právě návrh na vklad do katastru nemovitostí u Katastrálních úřadů je spojen s poplatkem. Tuto námitku lze odstranit tím, že poplatek v těchto případech může být hrazen již při vydávání rozhodnutí státní správou lesů. Dnes za rozhodnutí státní správy lesů spojených se změnami PUPFL, nejsou vybírány žádné poplatky od žadatelů. I to lze legislativně změnit.

Bylo by ku prospěchu věci sjednotit úpravu kdo, jak, komu hradí poplatek se změnou výměr, druhu PUPFL, dále sjednotit praxi - při pozemkových úpravách a revizích katastru se poplatky nevybírají.

Výjimka však nastává v případě, kdy rozhodnutí v pochybnostech bude vyvoláno na základě „zahájení z moci úřední“. Při tomto postupu může zaplacení poplatku správní úřad nařídit, neboť se nepochybně jedná o nápravu stavu, který vlastník nemovitosti včas neřešil, ať již svojí laxností, nebo tím, že neuměl situaci řešit. V obou případech by se mohlo jednat o špatné hospodaření s majetkem. V případě lesních pozemků se užívá pojmu účelné obhospodařování podle lesního zákona. Jak již bylo na začátku této práce zmíněno, les, potažmo pozemek určený k plnění funkcí lesa, je faktický stav v „terénu“ a nezáleží na tom, jaký je zápis u parcelního čísla katastru nemovitostí. Proto může být poplatek vyžadován i v tomto případě.

Grafická úprava registru PUPFL záleží na možnostech a požadavcích zadavatele nové aplikace, kterým by mělo být Ministerstvo zemědělství. Je také vhodná konzultace s Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů, protože tato organizace spravuje pro Ministerstvo zemědělství databáze, registry a aplikace, týkající se lesního hospodářství. Ze zkušeností a praxe je zřejmé, že jejich správa je funkční, propracovaná a veškeré případné potíže jsou řešeny okamžitě.

5.3.3 Směrnice o postupu při zadávání změn do registru PUPFL

Pro hladký průběh, a jako návod pro zadávání údajů do registru PUPFL, musí Ministerstvo zemědělství zpracovat směrnici, ve které bude jasně stanoveno, jak postupovat při vkládání náležitostí do registru, kdo je oprávněnou osobou a termíny do jakých musí být vloženo. Směrnice musí obsahovat povinnosti státní správy na úrovni obcí

s rozšířenou působností, krajů, ale také povinnosti správce registru, komu bude umožněn pouze přístup a kdo bude moci vkládat.

Po zveřejnění a účinnosti směrnice bude na státní správě lesů, aby tuto směrnici dodržovala a v rámci § 51 lesního zákona kontrolovala, zda byly učiněny příslušné zápisy změn v katastru nemovitostí.

Zřízením registru PUPFL, bude umožněno lépe kontrolovat výkon státní správy lesů, dále bude možnost shromažďovat spolehlivější evidence a poskytovat přesnější výkazy lesních pozemků a pozemků PUPFL. Statistické vykazování bude založeno na přesných podkladech, které budou legitimnější. Tato práce, na základě analýz, ukazuje právě na nevhodnost současného stavu statistického vykazování.

Proveditelnost záměru vytvoření registru PUPFL je pravděpodobně značná, neboť zpřesnění údajů v katastru nemovitostí je jednou z priorit veřejné správy. Ať už se jedná o samotné Katastrální úřady, které mají vedení katastru nemovitostí v gesci, ale také Ministerstvo financí a s tím spojené finanční úřady, které na základě podkladů katastru nemovitostí ⁴⁶ získávají pro stát finanční prostředky, jako jsou daně z nemovitostí a jiné. Nesprávné zařazení do druhu pozemku, nebo změna velikosti, může znamenat nemalé ztráty z příjmů ⁴⁷. Také stavební úřady vycházejí z podkladů katastru nemovitostí, neboť mají příslušnost k určování druhu pozemku, změn velikosti (dělení a scelování parcel), pokud není příslušný jiný úřad, jako jsou například orgány ochrany přírody a krajiny, ochrany zemědělského a půdního fondu, státní správy lesů apod., které jsou většinou zařazovány do odborů životního prostředí příslušných obcí a krajů. Státní pozemkový úřad, jako segment veřejné správy, již tyto pravomoci, co se týče povinného zasílání rozhodnutí ke Katastrálním úřadům, má. V rámci efektivního využívání registru PUPFL, by však měl mít též povinnost zápisu do tohoto registru.

Jsem si také vědom, že navýšením povinností státním organizacím narůstá i potřeba lidských zdrojů k realizaci záměru i samotnému vkládání do registru, ale v poměru k efektivnosti celého systému předpokládám, že bude využit stávající potenciál úřadů. Rozsah navýšení nových povinností zcela určitě vyrovná časové ztráty, ke kterým dochází při zjišťování skutečného stavu věci – zásadě materiální pravdy.

⁴⁶ Zákon č. 338/1992 Sb., Zákon České národní rady o dani z nemovitých věcí, § 2

⁴⁷ Zákon č. 338/1992 Sb., Zákon České národní rady o dani z nemovitých věcí, § 5 a § 6

Věřím, že změny přinesou jednotné statistické výsledky napříč správními úřady, zrychlení a zpřesnění katastru nemovitostí, a v konečném výsledku i prospěch vlastníkům lesních pozemků a jiných pozemků s ochranou PUPFL. Nespornou výhodou též spatřuji v umožnění kvalitnějšího podkladu pro zpracování lesních hospodářských plánů a lesních hospodářských osnov, jež jsou rámcově využívány pro řádné hospodaření v lesích.

6 Závěr

Výsledky této práce ukazují, respektive potvrzují názory objevující se v médiích a odborných časopisech, že v České republice rok od roku narůstá plocha lesních pozemků, pozemků určených k plnění funkcí lesa.

Získané statistické soubory Českého statistického úřadu a Ministerstva zemědělství ČR, za Plzeňský kraj, vykazují rozdíl celkových změn za celé období deseti let o 12 % v neprospěch Českého statistického úřadu. V absolutních číslech to znamená, že ČSÚ vykazalo změnu ve výši 9.522,2 ha a MZe vykazalo změnu ve výši 10.663,0 ha. Příčinu nesouladu se nepodařilo stanovit. Oba úřady své statistiky opírají o registry katastru nemovitostí. Proto byly vybrány pro další analýzy statistické hodnoty Ministerstva zemědělství, neboť pro účely lesního hospodářství a jeho evidencí je ministerstvo bráno jako ústřední orgán státní správy lesů.

Podle statistických hodnot vzrostla evidovaná plocha v katastru nemovitostí v celé České republice, mezi lety 2007 až 2016 o 28.439,0 ha, na celkovou plochu 2.683.929,0 ha. Na sledovaném území Plzeňského kraje, ve stejné období vzrostla evidovaná plocha v katastru nemovitostí o 10.663,0 ha, na celkovou plochu 310.088,0 ha. To znamená, že za období 10 let se na celkovém poměru navýšení pozemků PUPFL v České republice pohyboval Plzeňský kraj 37,5 %. Přičemž v procentuálním vyjádření představuje Plzeňský kraj k roku 2016 11,6 % plochy PUPFL v rámci České republiky.

Při podrobném pohledu lze konstatovat, že nárůsty ploch jsou do jisté míry způsobeny zpřesňováním katastru nemovitostí. Jak vyplývá z poznatků Národních inventarizací lesů zpracovaných ÚHÚL (skutečná plocha lesa, PUPFL v „terénu“), je na území Plzeňského kraje stále větší skutečná plocha PUPFL, než je zaznamenáno v evidenci katastru nemovitostí. V absolutním čísle tento rozdíl plochy představuje 22.647,0 ha.

V Plzeňském kraji, porovnání statistických údajů státní správy lesů vykazovaných Ministerstvem zemědělství na straně jedné a na straně druhé vykázané statistické hodnoty krajského úřadu a obcí s rozšířenou působností, nám ukazují, že hodnoty doznávají velkých rozdílů. Zatím, co ministerstvo vykazalo za sledované období absolutní nárůst o 10.663,0 ha, krajský úřad spolu s obcemi s rozšířenou působností jen 3.332,0 ha, což představuje rozdíl 8.331,0 ha. Tento rozdíl je natolik velký, že si dovoluji konstatovat, že systém evidence lesních pozemků není v pořádku, není efektivní.

Nárůsty ploch jsou poměrně stabilní, dle ministerstva 233,0 ha za rok. Výjimku tvoří rok 2016, kdy byl zaznamenán skokový nárůst vymykající se normálu, s hodnotou 8.335,0 ha. Tento skokový nárůst byl způsoben uzavřením velkého počtu správních řízení týkajících se pozemkových úprav a revizí katastru.

Pohledem statistiky vykazovaných hodnot můžeme hovořit o růstu ploch PUPFL jako o trendu v případě hodnot vykazovaných MZe za celou Českou republiku, s vyrovnávací křivkou kvadratické rovnice ve tvaru $y = 84,84x^2 + 1\,877,86x + 2\,656\,596,55$ s indexem determinace $R^2 = 0,9815$. Tato rovnice rostoucího trendu může být využita pro predikci nárůstu ploch, avšak jen do doby, než bude katastr nemovitostí vykazovat shodu se stavem v „terénu“.

O rostoucím trendu lze hovořit i v případě hodnot MZe za Plzeňský kraj a také hodnot ČSÚ za Plzeňský kraj. Jsou to však rostoucí trendy s ovlivněním skokového nárůstu z roku 2016, který snižuje míru syntetického popisu stupně shody modelu s empirickými údaji – indexu determinace R^2 .

Při změnách ploch PUPFL, respektive při úbytku ploch PUPFL pro jiné využití, je státní správou lesů na úrovni krajského úřadu a obcí s rozšířenou působností předepisován poplatek za trvalé odnětí z PUPFL. Celkový úbytek trvalým odnětím v Plzeňském kraji ve sledovaném období činil 66,26 ha, přičemž sumární poplatek byl povinnými zaplacen ve výši 31.244.781,- Kč. To představuje při zákonném rozložení příjem do Státního fondu životního prostředí částku 18.746.869,- Kč a příjem obcím dle příslušného katastrálního území, kde k odnětí došlo, o celkové částce 12.497.912,- Kč. Poplatky představují částku, která není z pohledu 10 let a zásahu do životního prostředí nijak velká. V průměru cca 6,6 ha trvale odňatých pozemků PUPFL na území celého Plzeňského kraje za rok, nepředstavuje žádné riziko pro životní prostředí. Při porovnání s odnímáním zemědělských půd pro různé stavby můžeme konstatovat, že je to výměra marginální. V tomto kontextu je výše poplatků přínosem, hlavně pro rozpočty obcí.

Vykázané hodnoty statistického souboru výnosů z poplatků za trvalé odnětí byly podrobeny analýze pro zjištění, zda můžeme predikovat budoucí očekávání, a v jaké výši. Bylo shledáno, že nelze s jistotou utvořit rovnici pro vyrovnávací křivku, která by dostatečně popsala stupeň shody modelu s empirickými údaji. Odpovědná predikce byla tak shledána nemožnou.

Výsledky statistických analýz ukazují na nevhodnost dosavadních legislativních úprav a nejednotné vykazování ploch pod ochranou PUPFL. Bylo dokázáno, že je v rámci Plzeňského kraje velký rozdíl mezi vykazovanými plochami MZe a vykazovanými změnami ploch na základě rozhodnutí státní správy lesů KÚ spolu s ORP. Můžeme se domnívat, že tento rozdíl čítající 8.331,0 ha byl způsoben rozhodnutími na základě pozemkových úprav a revizí katastru. Změny na základě těchto rozhodnutí nejsou v současné době nikde statisticky sledovány, a neexistuje tak žádný relevantní výkaz, který mohl být v této práci použit.

Proto bylo navrženo možné řešení pro zefektivnění, zkvalitnění a zrychlení aktualizací registru katastru nemovitostí, spočívající ve vytvoření nové aplikace státní správy lesů, která bude evidovat veškeré lesní pozemky a pozemky pod ochranou PUPFL na jednom místě, s možností propojení všech úřadů, které mají pravomoc měnit druh pozemku, velikost pozemku a další změny, které jsou předmětem evidence katastru nemovitostí. Vznik aplikace a pravomoci s ní spojené musí být nově legislativně upraveny. Změna se dotkne především lesního zákona, katastrálního zákona, zákona o pozemkových úpravách. Jsem si vědom, že cesta k takové změně je dlouhá, ale přinese do budoucna maximální využití potenciálu v souladu řádné správy správních orgánů v rámci veřejných služeb, e-governmentu.

Závěrem bych rád poznamenal, že při zpracovávání této práce jsem si uvědomil, že samotné výkazy o nárůstu lesních pozemků, pozemků PUPFL, nejsou samy o sobě určujícím znakem faktického navyšování pozemků PUPFL, ale do jisté míry jen odrazem toho, že v minulosti nebyl dostatečně zpřesňován katastr nemovitostí, a také bohužel laxností vlastníků pozemků o narovnání souladu faktického stavu využívání pozemků se zápisem v katastru nemovitostí. Svědčí to o špatném přístupu vlastníků pozemků k povinnostem, vyplývajícím z práva držby.

7 Seznam použitých zdrojů

Tištěné zdroje

[AUTORSKÝ KOLEKTIV JAROMÍR VAŠÍČEK ... ET AL.]. *Národní inventarizace lesů v České republice: 2001-2004 : úvod, metody, výsledky = National forest inventory in the Czech Republic : 2001-2004 : introduction, methods, results*. Brandýs nad Labem: Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, 2007. ISBN 978-807-0845-875.

ČESKO. *Nariženi vlády č. 193/2000 Sb., kterým se vyhlašuje provedení inventarizace lesů v letech 2001 až 2004*. In: . Praha: Sbírka zákonů České republiky, 2000, ročník 2000, částka 61, s. 2770.

ČESKO. *Nariženi vlády č. 247/2009 Sb., kterým se vyhlašuje provedení inventarizace lesů v letech 2011 až 2015*. In: . Praha: Sbírka zákonů České republiky, 2009, ročník 2009, částka 74, s. 3487.

ČESKO. *Rozsudek č.: 2032/2010 · Sp. zn.: 5 As 94/2008 - 44, Ochrana lesa: pozemek určený k plnění funkcí lesa: Sbírka rozhodnutí Nejvyššího správního soudu*. In: . Nejvyšší správní soud - senát: Česko, 2010, 4/VIII., s. 372.

ČESKO. *Zákon č. 139/2002 Sb., Zákon o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů*. In: . Praha: Sbírka zákonů České republiky, 2002, ročník 2002, částka 57, s. 3234.

ČESKO. *Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon)*. In: . Praha: Sbírka zákonů České republiky, 2013, ročník 2013, částka 99, s. 2674.

ČESKO. *Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon)*. In: . Praha: Sbírka zákonů České republiky, 1995, ročník 1995, částka 76, s. 3946.

ČESKO. *Zákon č. 338/1992 Sb., Zákon České národní rady o dani z nemovitých věcí*. In: . Praha: Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky, 1992, ročník 1992, částka 71, s. 1946.

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, Odbor státní správy lesů, myslivosti a rybářství. *Odpověď na dotazy OŽP Krajského úřadu Plzeňského kraje: č.j. 16663/2018-MZE-16231*. Praha, 11.4.2018.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, Odbor legislativní. *Odpověď na dotazy OŽP Krajského úřadu Ústeckého kraje: č.j. 28830/ENV/14*. Praha, 29.11.2014.

Národní inventarizace lesů: XVIII. sněm lesníků : sborník příspěvků : 10. 11. 2015 Hradec Králové. Brandýs nad Labem: Česká lesnická společnost a Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, 2015. ISBN 978-80-905995-7-4.

POLENO, Zdeněk, Stanislav VACEK a Vilém PODRÁZSKÝ. *Pěstování lesů*. Kostelec nad Černými lesy: Lesnická práce, 2007. ISBN 978-80-7084-656-8.

STÁTNI POZEMKOVÝ ÚŘAD, Krajský pozemkový úřad pro Středočeský kraj. *Odvolání - Gunnar Grabowski VIII - žádost o stanovisko SPÚ: č.j. SPU 263979/2013*. Kladno, 1.7.2013.

SVATOŠOVÁ, Libuše a Bohumil KÁBA. *Statistické metody I*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2012. ISBN 978-80-213-1672-0.

SVATOŠOVÁ, Libuše a Bohumil KÁBA. *Statistické metody II*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2012. ISBN 978-80-213-1736-9.

Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky 2007: Report on the state of forests and forestry in the Czech Republic : stav k .. 1. Praha: Ministerstvo zemědělství v nakladatelství Lesnická práce, 2008. ISBN 978-80-7084-733-6.

Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2008: Report on the state of forests and forestry in the Czech Republic : stav k .. 1. Praha: Ministerstvo zemědělství v nakladatelství Lesnická práce, 2009. ISBN 978-80-7084-861-6.

Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2009: Report on the state of forests and forestry in the Czech Republic : stav k .. 1. Praha: Ministerstvo zemědělství v nakladatelství Lesnická práce, 2010. ISBN 978-80-7084-941-5.

Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2010: Report on the state of forests and forestry in the Czech Republic : stav k .. 1. Praha: Ministerstvo zemědělství v nakladatelství Lesnická práce, 2011. ISBN 978-80-7084-995-8.

Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2011: Report on the state of forests and forestry in the Czech Republic : stav k .. 1. Praha: Ministerstvo zemědělství v nakladatelství Lesnická práce, 2012. ISBN 978-80-7434-063-5.

Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2012: Report on the state of forests and forestry in the Czech Republic : stav k .. 1. Praha: Ministerstvo zemědělství v nakladatelství Lesnická práce, 2013. ISBN 978-80-7434-112-0.

Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2013: Report on the state of forests and forestry in the Czech Republic : stav k .. 1. Praha: Ministerstvo zemědělství v nakladatelství Lesnická práce, 2014. ISBN 978-80-7434-153-3.

Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2014: Report on the state of forests and forestry in the Czech Republic : stav k .. 1. Praha: Ministerstvo zemědělství v nakladatelství Lesnická práce, 2015. ISBN 978-80-7434-242-4.

Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2015: Report on the state of forests and forestry in the Czech Republic : stav k .. 1. Praha: Ministerstvo zemědělství v nakladatelství Lesnická práce, 2016. ISBN 978-80-7434-324-7.

Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2016: Report on the state of forests and forestry in the Czech Republic : stav k .. 1. Praha: Ministerstvo zemědělství v nakladatelství Lesnická práce, 2017. ISBN 978-80-7434-389-6.

Elektronické zdroje

ČSÚ, *Doplňující údaje dle krajů* [online]. web: Český statistický úřad, 2017 [cit. 2017-09-12]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/>

ČSÚ, *Vlastní tabulka z VDB: Kód: UD-1520156596818* [online]. web: Český statistický úřad, 2017 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#k=5&pvokc=65&uroven=50&w>

Plzeňský kraj, Portál digitální mapy veřejné správy Plzeňského kraje [online]. Plzeň: 2014 © T-MAPY spol. s r.o., 2017 [cit. 2018-02-15]. Dostupné z: http://mapy.kr-plzensky.cz/gis/letecke_snimky/; <http://mapy.kr-plzensky.cz/gis/katastr/>

ÚHÚL, *Počátky národní inventarizace lesů* [online]. web: Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, 2016 [cit. 2018-02-10]. Dostupné z: <http://nil.uhul.cz/uvodni-informace/historie>

ÚHÚL, *Výstupy Národní inventarizace lesů: uskutečněné v letech 2011–2015* [online]. web: Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, 2016 [cit. 2018-02-10]. Dostupné z: http://nil.uhul.cz/data/documents/vysledky_projektu_nil2/plocha_lesa_lp_prosinec_2015.pdf

Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky 2006 [online]. portál eAGRI: Ministerstvo zemědělství ČR, 2007 [cit. 2018-01-15]. Dostupné z: <https://eagri.cz/ssl/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/vyrocní-a-hodnotici-zpravy/zpravy-o-stavu-lesa-a-lesního/zprava-o-stavu-lesního-hosp-2006.html>

Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2017 [online]. portál eAGRI: Ministerstvo zemědělství, Sekce lesního hospodářství, 2018 [cit. 2018-10-19]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/lesy/zpravy-o-stavu-lesa-a-lesního.html>

8 Přílohy

Příloha A	Dotazník výkazů PUPFL - Krajský úřad a obce s rozšířenou působností
Příloha B	Dotazník výše poplatků za trvalé odnětí z PUPFL - Celní úřad
Příloha C	Plzeňský kraj - změny výměr PUPFL - Krajský úřad a obce s rozšířenou působností
Příloha D	Plzeňský kraj – poplatky z odnětí
Příloha E	Plzeňský kraj – mapová část
Příloha F	Ukázka mapy katastru nemovitostí, pozemkového katastru
Příloha G	Seznam použitých zkratk

8.1 Příloha A Dotazník výkazů PUPFL – KÚ a ORP

Příloha A - Dotazník výkazů PUPFL - Krajský úřad a obce s rozšířenou působností
Trend vývoje ploch pozemků určených k plnění funkcí lesa v Plzeňském kraji v období let 2007 – 2016

str. 1/2

Prosím o vyplnění takto značených polí.

Zpravodajská jednotka

Kraj:	Plzeňský
KÚ:	
ORP:	
Za správnost:	
Zpracováno dne:	

Dotazník č.:

1 - /16

Rok (1.1. - 31.12.) <i>(rozhodné je datum nabytí právní moci)</i>	záč.č. 289/1995 Sb.	2007		2008		2009		2010	
		[ha]	[Kč]	[ha]	[Kč]	[ha]	[Kč]	[ha]	[Kč]
Prohlášení za PUPFL	§ 3 odst. 4		X		X		X		X
Rozhodnutí v pochybnostech ⁽¹⁾	§ 3 odst. 3		X		X		X		X
Odnětí trvalé (celkem)	§ 13 odst. 1								
Z toho odnětí trvalé za účelem:		X	X	X	X	X	X	X	X
- výstavby			X		X		X		X
- zařazení do ZPF			X		X		X		X
- ostatní			X		X		X		X
CELKEM		0,0000	X	0,0000	X	0,0000	X	0,0000	X
Rok (1.1. - 31.12.) <i>(rozhodné je datum nabytí právní moci)</i>	záč.č. 289/1995 Sb.	2011		2012		2013		2014	
Prohlášení za PUPFL	§ 3 odst. 4		X		X		X		X
Rozhodnutí v pochybnostech ⁽¹⁾	§ 3 odst. 3		X		X		X		X
Odnětí trvalé (celkem)	§ 13 odst. 1								
Z toho odnětí trvalé za účelem:		X	X	X	X	X	X	X	X
- výstavby			X		X		X		X
- zařazení do ZPF			X		X		X		X
- ostatní			X		X		X		X
CELKEM		0,0000	X	0,0000	X	0,0000	X	0,0000	X

str. 2/2

Kraj:	Plzeňský
KÚ:	
ORP:	
Za správnost:	
Zpracováno dne:	

Dotazník č.:

1 - /16

Rok (1.1. - 31.12.) <i>(rozhodné je datum nabytí právní moci)</i>	záč.č. 289/1995 Sb.	2015		2016	
		[ha]	[Kč]	[ha]	[Kč]
Prohlášení za PUPFL	§ 3 odst. 4		X		X
Rozhodnutí v pochybnostech ⁽¹⁾	§ 3 odst. 3		X		X
Odnětí trvalé (celkem)	§ 13 odst. 1				
Z toho odnětí trvalé za účelem:		X	X	X	X
- výstavby			X		X
- zařazení do ZPF			X		X
- ostatní			X		X
CELKEM		0,0000	X	0,0000	X

(1) - změna stavu oproti katastru nemovitostí (bez znaménka - přírůstek, se znaménkem [-] - úbytek)

zdroj: vlastní zpracování, 2017

8.2 Příloha B Dotazník výše poplatků za trvalé odnětí z PUPFL - CúPk

Příloha B - Dotazník výše poplatků za trvalé odnětí z PUPFL - Celní úřad
Trend vývoje ploch pozemků určených k plnění funkcí lesa v Plzeňském kraji v období let 2007 – 2016

Prosím o vyplnění takto značených polí.

Zpravodajská jednotka		Dotazník č.: 2 - 1/1									
Kraj:	Plzeňský										
Celní úřad pro:	Plzeňský kraj										
Oddělení:	Správa příjmů a vymáhání										
Za správnost:											
Zpracováno dne:											
		Výše došlých poplatků od 1.ledna do 31. prosince běžného roku									
Poplatek \ rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
za trvalé odnětí z PUPFL [Kč]											
Σ CELKEM	0										

zdroj: vlastní zpracování, 2017

8.3 Příloha C Plzeňský kraj - změny výměr PUPFL – KÚ, ORP

změna / zprav. jednotka	ORP																	KÚ	
	Blovice	Domažlice	Horažďovice	Hors. Týn	Klatovy	Kralovice	Nepomuk	Nýřany	Pířez	Přestice	Rokycany	Stod	Stříbro	Sušice	Tachov	Plzeň	celkem		
2007	4.6839	1.9284	-0.9100	2.1191	3.7109	0.0000	7.1597	4.6878	-0.1717	9.5617	11.6512	-0.0596	-0.8743	10.8419	26.9781	-1.0550	80.2521		
Prohlášení za PUPFL	0.5995	0.0000	0.7800	1.9836	2.0894	0.0000	7.8961	0.0000	0.0000	10.1989	11.4119	0.0000	0.0000	0.7266	27.4244	0.0000	63.0498		
Roz. V pochybnostech	4.0844	2.9671	-1.4300	0.1355	1.9781	0.0000	0.0000	4.8525	0.0000	-0.0289	0.2993	0.0000	0.0000	10.1651	0.1169	0.0000	23.1394		
Trvalé odněti z PUPFL	0.0000	-1.0387	-0.2600	0.0000	-0.3566	0.0000	-0.6745	-0.1647	-0.2320	-0.6077	0.0000	-0.0596	-0.8743	-0.0498	-0.5632	-1.0550	-5.9361		
2008	3.9348	16.2416	3.4500	11.4842	6.3241	267.8574	17.2131	0.9581	-0.9915	2.7012	8.3170	-0.0044	-0.6110	1.3430	26.3548	-1.7542	384.8182		
Prohlášení za PUPFL	3.9518	3.0765	0.0000	7.7922	3.4239	15.1236	7.2926	0.0000	0.0000	2.0490	8.3296	0.0000	0.2800	2.8942	26.6559	0.0000	82.8745		
Roz. V pochybnostech	-0.0170	13.4684	3.4500	3.6920	3.2489	273.4184	10.0414	1.0580	0.0000	0.6522	0.0000	-0.0126	-0.8910	-0.8534	-0.0102	0.0000	308.1428		
Trvalé odněti z PUPFL	0.0000	-0.3033	0.0000	0.0000	-0.3497	-0.6846	-1.0209	-0.9581	-0.9915	0.0000	-0.0044	0.0000	-0.0044	-0.6978	-0.2909	-1.7542	-6.1989		
2009	0.4272	113.6341	0.5100	20.0725	7.9488	267.1823	15.5733	-0.0677	-0.1812	3.0094	18.3163	2.6645	7.7966	28.9541	148.8007	-1.4338	633.2031		
Prohlášení za PUPFL	0.4272	18.9480	0.0000	14.1583	0.4525	5.5433	4.6707	1.2112	0.0000	3.1121	14.3588	1.7792	7.6741	12.0144	143.2751	0.0000	227.6229		
Roz. V pochybnostech	0.0000	94.6861	0.5100	5.9162	8.5823	261.8224	10.9026	1.6744	0.0000	-0.1027	4.0305	1.6408	17.5112	6.1083	0.0000	413.4373			
Trvalé odněti z PUPFL	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	-1.0900	-0.1834	0.0000	-2.9533	-0.1812	0.0000	-0.0730	-0.7555	-0.0327	-0.5715	-0.5827	-1.4338	-7.8571		
2010	1.1590	15.4451	-0.6900	18.6633	12.2990	19.9962	14.3828	4.0858	-0.1735	19.4177	1.1982	12.2119	1.8741	2.5373	8.7872	0.0000	132.1941		
Prohlášení za PUPFL	1.3733	5.3332	0.0000	13.4973	8.3803	17.5825	6.4988	3.3757	0.0000	19.6764	2.6410	9.8117	0.8782	0.0000	8.2513	0.0000	97.2997		
Roz. V pochybnostech	0.8234	10.1119	-0.3000	5.1660	4.0647	3.5733	8.0896	2.1051	0.1110	0.0000	0.0000	2.4002	2.0000	2.5373	0.5856	0.0000	40.4572		
Trvalé odněti z PUPFL	-0.0377	0.0000	-0.3900	0.0000	-0.1460	-1.1596	-0.1856	-1.3950	-0.2945	-0.2587	-1.4428	0.0000	-0.2132	0.0000	-0.0497	0.0000	-5.5628		
2011	2.2633	12.7385	13.4800	-0.0500	5.6066	10.7297	2.6236	30.1230	0.7807	3.1626	3.8558	-1.7895	4.8311	7.9879	11.8431	-7.3682	100.7982		
Prohlášení za PUPFL	2.0240	0.0000	0.3300	0.0771	0.6742	1.7844	3.0320	20.4627	0.0000	3.1944	2.8722	2.0740	3.0345	5.9024	11.8530	0.0000	57.3149		
Roz. V pochybnostech	0.2493	12.7385	13.4900	-0.1271	5.3443	9.5422	-0.3674	12.5083	1.2417	0.2636	0.9755	-3.4875	2.0011	2.0857	0.4619	0.0000	56.9201		
Trvalé odněti z PUPFL	-0.0100	0.0000	-0.3400	0.0000	-0.4119	-0.5969	-0.0410	-2.8480	-0.4610	-0.2554	-0.0119	-0.3760	-0.2045	-0.0002	-0.4718	-7.3682	-13.4368		
2012	3.8231	41.4858	8.5300	2.3050	31.6698	33.7689	43.5053	6.9497	-0.3316	0.1622	8.2154	0.0535	7.5142	8.3743	58.6209	-1.8444	252.7021		
Prohlášení za PUPFL	0.2108	4.2488	0.1600	0.8787	2.6885	22.0988	6.0565	4.0681	0.0000	0.2074	2.9218	0.0000	0.6337	8.3743	48.4726	0.0000	194.9997		
Roz. V pochybnostech	3.6123	38.5570	8.3700	1.4263	29.0409	12.2230	37.4688	3.6916	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.7964	9.3427	0.0000	64.0941		
Trvalé odněti z PUPFL	-0.0905	6.0812	-0.0200	6.8880	11.1032	25.2963	8.6146	10.9000	0.8129	-0.3028	11.6342	0.6483	4.0530	10.5715	15.6742	0.0000	111.8731		
2013	-0.0905	4.7660	0.2700	2.0815	8.5193	9.6310	1.1300	0.3234	1.0012	0.1472	3.5982	-0.0222	1.1641	9.8637	6.4972	0.0000	49.0791		
Prohlášení za PUPFL	-0.0905	4.7660	0.2700	2.0815	8.5193	9.6310	1.1300	0.3234	1.0012	0.1472	3.5982	-0.0222	1.1641	9.8637	6.4972	0.0000	49.0791		
Roz. V pochybnostech	0.0000	-0.5200	-0.2900	-0.1229	-0.1825	-0.1011	0.0000	-0.7165	-0.1883	-0.4500	-0.1088	-0.0158	-0.2196	-0.0886	-0.1657	0.0000	-3.1698		
Trvalé odněti z PUPFL	2.6226	34.1766	5.0570	0.6372	32.7906	19.3836	1.0416	-0.9457	-1.6095	0.7220	10.3838	1.7429	1.8039	21.5230	-0.3091	-3.8424	125.1781		
2014	2.6768	4.3617	0.0000	0.0000	0.0000	1.3176	0.0000	0.0000	0.0000	0.7210	9.7323	1.0046	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	19.8140		
Prohlášení za PUPFL	2.6768	4.3617	0.0000	0.0000	0.0000	1.3176	0.0000	0.0000	0.0000	0.7210	9.7323	1.0046	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	19.8140		
Roz. V pochybnostech	-0.0063	30.3387	5.0600	0.6372	32.7994	19.5034	-0.2760	-0.3603	0.0000	0.0284	0.6678	0.7836	1.8067	21.6040	-0.1250	0.0000	112.4616		
Trvalé odněti z PUPFL	-0.0479	-0.5238	-0.0000	0.0000	-0.0088	-0.1198	0.0000	-0.5854	-1.6095	-0.0274	-0.0163	-0.0453	-0.0028	-0.0810	-0.1841	-3.8424	-7.0975		
2015	2.2230	9.9228	0.5360	0.0631	11.6269	8.1496	0.6653	7.1211	-0.4341	2.8677	18.6461	0.3413	1.1679	7.0741	18.8229	-1.5577	87.2360		
Prohlášení za PUPFL	3.8925	2.3883	0.0000	0.0000	1.2542	6.5830	0.2551	0.0000	0.0000	0.0000	5.8183	0.7368	0.1764	6.6600	0.0000	0.0000	21.7646		
Roz. V pochybnostech	-0.1118	7.5345	0.5400	0.0703	10.5708	1.7342	0.4139	7.2951	0.0000	2.8677	12.9139	0.0899	1.1047	6.4398	18.8424	0.0000	70.3054		
Trvalé odněti z PUPFL	-1.5577	0.0000	-0.0400	-0.0072	-0.1981	-0.1676	-0.0037	-0.1740	-0.4341	0.0000	-0.0861	-0.4854	-0.1132	-0.0257	-0.0195	-1.5577	-4.8340		
2016	0.6570	12.1314	1.8870	3.0389	44.9732	28.1439	-1.0408	33.6803	-1.1741	11.1455	66.6716	-4.1233	2.1829	134.0056	91.4631	0.0000	423.6422		
Prohlášení za PUPFL	0.0000	4.3297	0.0000	0.3321	1.6576	1.9229	0.0000	2.7474	3.1504	0.0000	2.3644	0.0000	2.3644	0.8536	3.2034	0.0000	53.0137		
Roz. V pochybnostech	0.6851	7.8417	1.8900	2.7068	43.3549	26.3034	-0.4592	1.9927	0.0412	8.4467	64.3321	-4.0243	0.0000	135.0904	88.5975	0.0000	376.3990		
Trvalé odněti z PUPFL	-0.0281	-0.0400	-0.0030	0.0000	-0.0393	-0.0824	-0.5816	-1.2153	-0.0486	-0.8109	-0.0990	-0.1815	-1.9384	-0.0050	-0.3378	0.0000	-5.7705		
celkem	22.7034	263.7855	31.8300	65.2213	168.0491	700.5079	109.7385	97.4014	-3.4736	52.4472	158.8696	11.6856	29.7384	233.2127	409.0359	-18.8557	2331.8972		

zdroj: KÚ, ORP, vlastní zpracování, 2017

8.4 Příloha D Plzeňský kraj – poplatky z odnětí

Příloha D - Dotazník výše poplatků za trvalé odnětí z PUPFL - Celní úřad
Trend vývoje ploch pozemků určených k plnění funkcí lesa v Plzeňském kraji v období let 2007 – 2016

Prosím o vyplnění takto značených polí.

Zpravodajská jednotka		Dotazník č.: 2 - 1/1									
Kraj:	Plzeňský										
Celní úřad pro:	Plzeňský kraj										
Oddělení:	Správa příjmů a vymáhání										
Za správnost:	Ivana Rendlová										
Zpracováno dne:	27.12.2017										
		Výše došlých poplatků od 1.ledna do 31. prosince běžného roku									
Poplatek \ rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
za trvalé odnětí z PUPFL [Kč]	3504072,5	1844095,5	3640194,8	2009020,0	4238954,1	3976266,0	1018614,0	6087068,2	1561299,2	3365196,4	
Σ CELKEM	31244780,7										

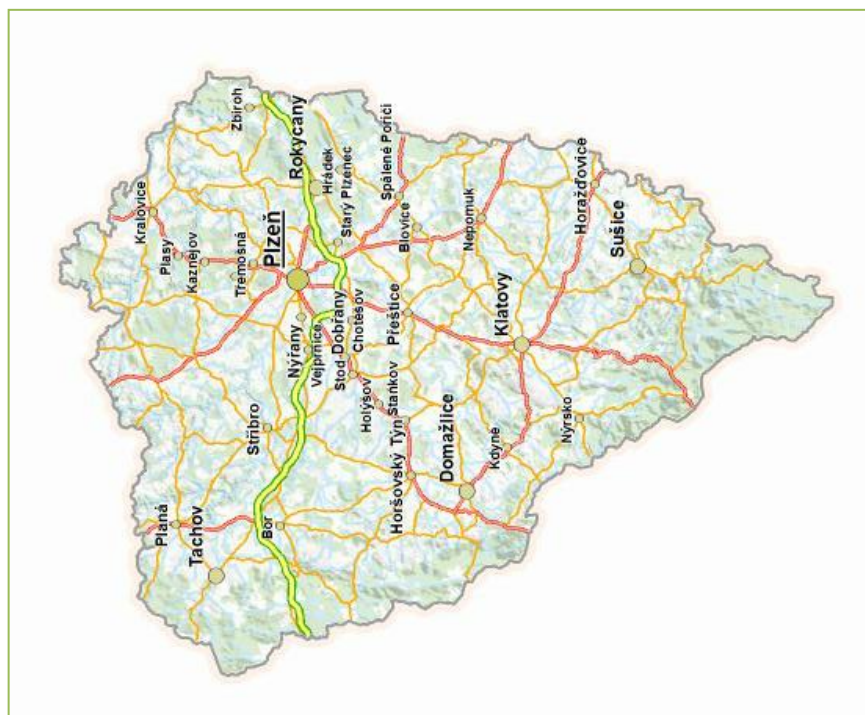
zdroj: CúPk, vlastní zpracování, 2017

8.5 Příloha E Plzeňský kraj – mapová část

Správní členění kraje - okresy

Topografická mapa kraje

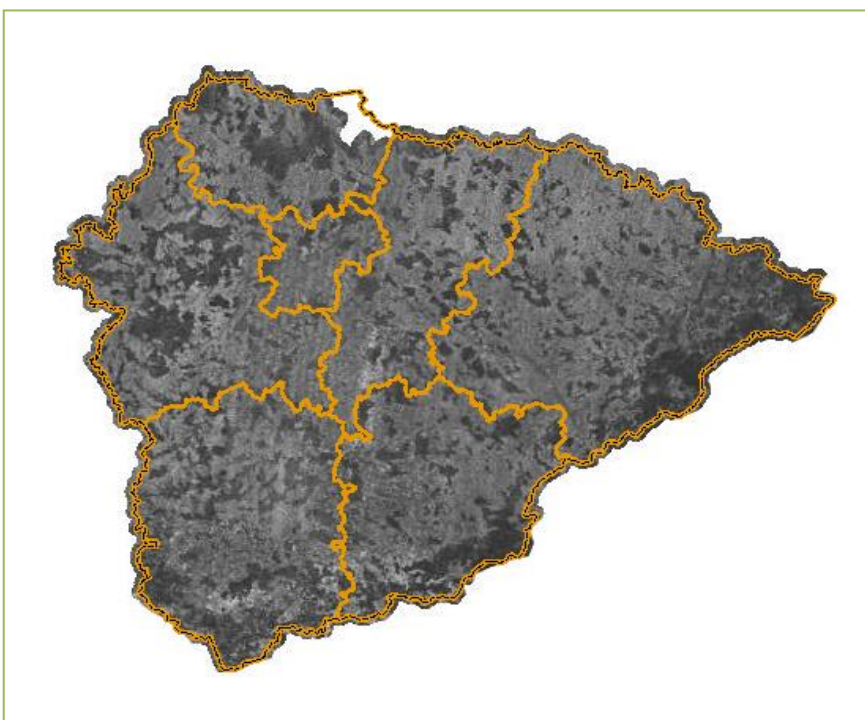
zdroj: Geoportál Plzeňského kraje ⁴⁸, 2018

⁴⁸ Plzeňský kraj, Portál digitální mapy veřejné správy Plzeňského kraje [online]. Dostupné z: http://mapy.kr-plzensky.cz/gis/letecke_snimky/.

Lesnatost rok 2016

Lesnatost rok 1947 – 1962

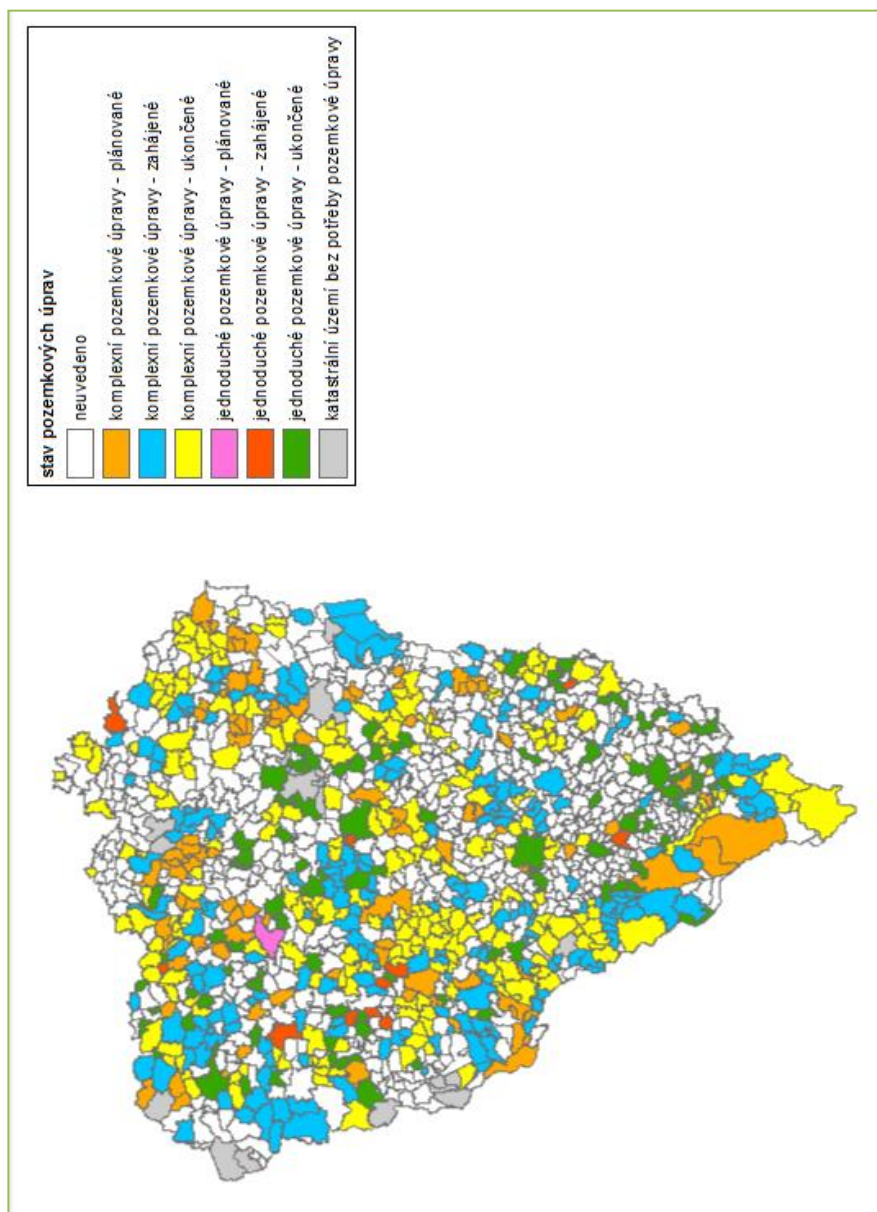

zdroj: Geoportál Plzeňského kraje ⁴⁹, 2018

⁴⁹ *Plzeňský kraj, Portál digitální mapy veřejné správy Plzeňského kraje* [online]. Dostupné z: http://mapy.kr-plzensky.cz/gis/letecke_snimky/; <http://mapy.kr-plzensky.cz/gis/katastr/>.

Pozemkové úpravy v Plzeňském kraji zpracované k 31. 12. 2016

Pozemkové úpravy v Plzeňském kraji zpracované k 31. 12. 2016

zdroj: Geoportál Plzeňského kraje⁵⁰, 2018

⁵⁰ Plzeňský kraj, Portál digitální mapy veřejné správy Plzeňského kraje [online]. Dostupné z: http://mapy.kr-plzensky.cz/gis/letecke_snimky/.

8.6 Příloha F Ukázka map katastru nemovitostí, pozemkového katastru

MISYS-KatastrSQL, informativní výpis

PARCELY VYBRANÉ V MAPĚ

OKRES: CZ0325 Plzeň-sever, 3407 Data platná k: 1. 01. 2018

OBEC: 559521 Třemošná

SOUPIS PARCEL

KAT. ÚZEMÍ: 770701 Záluží u Třemošné

původ: Katastr nemovitostí (KN)

PARCELA	VÝMĚRA [m2]	DRUH VYUŽITÍ	LV
KN 635/2	31164	ostat.pl. dobývací prost.	10001
KN 635/3	13771	ostat.pl. manipulační pl.	10001
KN 635/35	176762	lesní poz	10001

Vyhotoveno systémem MISYS ver.13.26.103766 pro VFK verze 5.2

Datum a čas vyhotovení výpisu: 14.02.2018 13:25:05

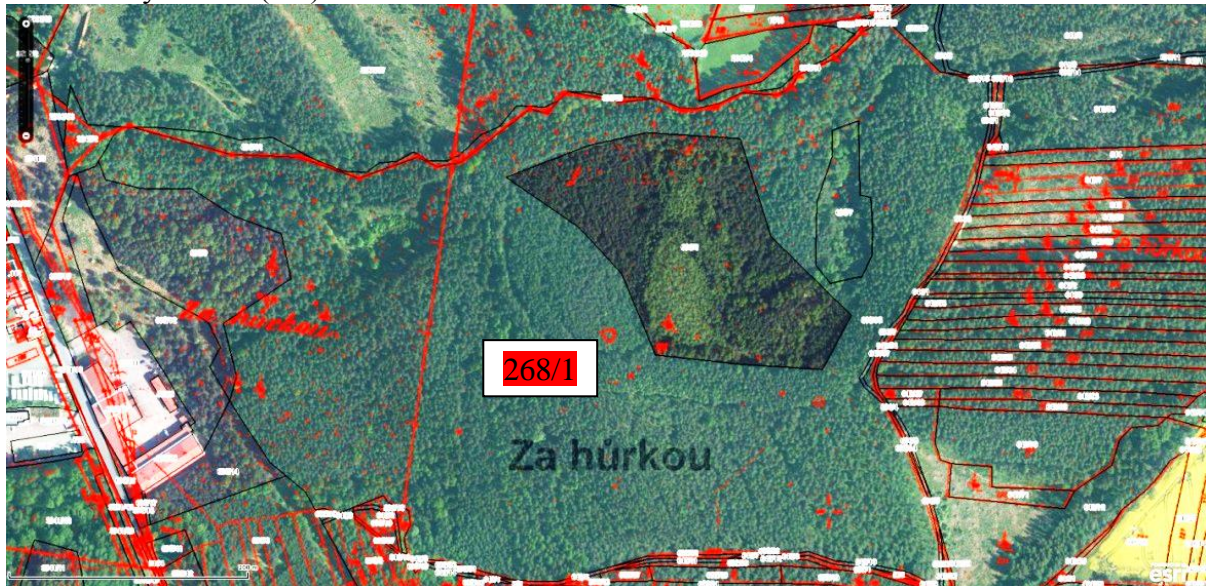
Katastr nemovitostí (KN)

zdroj: Geoportál Plzeňského kraje⁵¹, 2018

⁵¹ Plzeňský kraj, Portál digitální mapy veřejné správy Plzeňského kraje [online]. Dostupné z: http://mapy.kr-plzensky.cz/gis/letecke_snimky/.

Pozemkový katastr (PK)

zdroj: Geoportál Plzeňského kraje⁵², 2018

8.7 Příloha G Seznam použitých zkratk

CÚPk	-	Celní úřad pro Plzeňský kraj
ČSÚ	-	Český statistický úřad
GP	-	grafický příděl
GPS	-	navigační systém
KN	-	Katastr nemovitostí
KÚ	-	Krajský úřad Plzeňského kraje
LHP	-	lesní hospodářský plán
LHO	-	lesní hospodářská osnova
MZe	-	Ministerstvo zemědělství České republiky
NIL	-	Národní inventarizace lesů
OLH	-	odborný lesní hospodář
ORP	-	obec s rozšířenou působností
OSSL	-	orgán státní správy lesů
PK	-	pozemkový katastr
PUPFL	-	pozemek určený k plnění funkcí lesa
SFŽP	-	Státní fond životního prostředí
SSL	-	státní správa lesů
ÚHÚL	-	Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem

⁵² Plzeňský kraj, Portál digitální mapy veřejné správy Plzeňského kraje [online]. Dostupné z: http://mapy.kr-plzensky.cz/gis/letecke_snimky/; <http://mapy.kr-plzensky.cz/gis/katastr/>.